

ORFEÓ CATALÁ

MEMORIA

ADMINISTRATIVA Y ARTÍSTICA

CORRESPONENT AL ANY 1897

LLEGIDA EN LA JUNTA GENERAL DE SENYORS SOCIS

CELEBRADA LO DÍA 23 DE JANER DE 1898

PER LO SECRETARI

F. VIÑAS Y CUSÍ

BARCELONA

ESTAMPA "LA CATALANA" DE J. PUIGVENTÓS
Dormitori Sant Francesch, 5

1898

ORFEO CATALÁ

MEMORIA

ADMINISTRATIVA Y ARTÍSTICA

CORRESPONENT AL ANY 1897

ORFEÓ CATALÁ

MEMORIA ADMINISTRATIVA Y ARTÍSTICA

CORRESPONENT AL ANY 1897

ORFEÓ CATALÁ

MEMORIA

ADMINISTRATIVA Y ARTÍSTICA

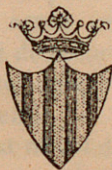
CORRESPONENT AL ANY 1897

LLEGIDA EN LA JUNTA GENERAL DE SENYORS SOCIS

CELEBRADA LO DÍA 23 DE JANER DE 1898

PER LO SECRETARI

F. VIÑAS Y CUSÍ

BARCELONA

ESTAMPA "LA CATALANA" DE J. PUIGVENTÓS
Dormitori Sant Francesch, 5

1898

GOBIERNO CATALA

MEMORIA

ADMINISTRATIVA Y ECONOMICA

GOBIERNO DE LA PROVINCIA DE BARCELONA

Se imprimeix per acort de la Junta general.

COMPTES DE LA ADMINISTRACIO

F. VILAS I CUSI

BARCELONA

En la imprenta de F. Vilas i Cusi

1888

SENYORS:

Un deber reglamentari m' obliga á recordarvos los fets més capdals, ó sía la historia de nostra societat en l' any 1897, que es lo sisé de sa fundació; y al repassar lo camí qu' hem fet durant aquest temps, lo trobo tot ell atapahit de fé y de entussiasme per nostra part y d' aplaudiments, ovacions y encoratjadoras simpatías arréu, impresions que deixan en mon pensament un núvol de recorts tan dolç, tan hermós y tan esblaymat que 'm raca tenirho que destriar, perfilar y contárvosho minuciosament.

Per entremitj d' aquest núvol de gays recorts, se 'ns presentan tres moments solempnials y tristos, quan veyém difumarse cap al misteri de l' altra vida la existencia de tres de nostres consocis que, després de una vida tan honrada com laboriosa, han pagat, durant aquest any, l' inevitable tribut á la mort. Me refereixo á D. Ramón Torelló, D. Emili Renaud y D. Joseph Rosés.

D. Ramón Torelló y Borrás, cor generós, carácter sencer, inteligencia privilegiada, economista eminent, era un dels més esforsats soldats d' aqueix exércit que tantas y tan fer-

mas lluytas ha sostingut á favor del proteccionisme y del treball nacional. May, per molt que ho fassi, li agraphirá prou la industria patria los beneficis de que li es deutora.—Artista de cor, venía sovint á nostre local, com recordareu, á extasiarse ab las genials composicions de Palestrina y de Victoria, que ab tanta sublimitat parlavan á sa ánima, fervorosament relligiosa, y á embadalirse ab nostras cansons populars que tan fundament li entravan en son pit entussiasment patriótich.—Traydora malaltía nos lo prengué quan tant podia esperarse encare de son portentós talent y de sa infatigable activitat. Tots los que 'l coneguerem l'estimarem y plorarem sempre sa pérdua.

D. Emili Renaud era igualment un defensor práctic de nostra independencia industrial, creant y aguantant á gran alsada la industria de la perfumeria. En sas grandiosas fábricas del carrer Nou de la Rambla y del de las Tapias, s'hi guanyavan lo pa moltsas familias que tenían en D. Emili, més que un amo, un amich generós y un protector desinteressat.—L' ORFEÓ CATALÁ lo contava entre 'ls socis que l'encoratjavan pera la realisació de sos fins.

D. Joseph Rosés y Ricart, demostrá també, en lo camp industrial, lo que pot una gran inteligencia al servey d'una ferma voluntat y d'un geni emprendedor.—Admirador de nostra Corporació y enamorat de nostres ideals, al nostre costat lo tinguerem sempre, contribuhint per sa part ab viu y constant entussiasme á realisarlos.

Deu, ab sa bondat infinita, haurá acullit en son sí las animas d'aquests tres benvolguts consocis nostres, y haurá premiat sas virtuts ab la benaventurança eterna.

Pocas per lo nombre, com veyéu, pero importants per sa calitat, son las baixas que la Mort ha fet en nostra llista de socis. Lo que ells feren y com ho lògraren, ha de servirnos á tots d'ensenyansa. La constancia, la activitat y la honradesa, foren las qualitats que 'ls conduhiren á la realisació de sos fins: l' ORFEÓ CATALÁ que, per fortuna, també las posseix, no deixarà d'arribar, ajudant Deu, á realisar per complert sos hermosos ideals.

Entre 'ls molts fets notables que hem de registrar en guany, en la historia administrativa de nostra Corporació, n'hi ha dos que per sa significació y per sa importancia mereixen figurar en lo primer lloch. Parlo del gran augment que ha tingut lo nombre de nostres socis y del cambi de local.

Entre protectors y coristas, eram 439 los socis del ORFEÓ CATALÁ, lo día primer de Janer del any passat; y en la mateixa diada del any que som, hi figuravan 770 noms en la nostra llista de socis, essent per lo tant de 331 l'augment de socis obtingut. En lo mes d'Octubre la Junta Directiva acordá, ab motiu del cambi de local, y usant la autorisació que l'article 26 del Reglament li concedeix, que desde primer de Desembre paguessen los socis nous 5 pessetas per drets de entrada.

Ab una espontaneïtat digna de tota lloança y ab un desprendiment que posa un cop més de relleu son amor á la nostra Corporació, un bon nombre de socis s'oferiren á la Junta Directiva, desde que l'ORFEÓ cambiá de domicili, pera pagar una quota major de la que fins allavoras havían tingut assenyalada; oferiment que, no cal dirho, acceptá la Junta ab vivíssima gratitut.

Vritat que si fos possible duptar de la bondat de nostra institució, tot dupte s'hauria d'esvahir davant del entusiasme ab que tothom s'afanya pera consolidarla y durla á bon fi?

Lo cambi de local era una necessitat que l'ORFEÓ sentia ja fa molt temps. Estavam massa estrets y massa arreconats. Las diferentas ensenyansas als socis deixebles y los ensaigs de nostres consocis coristas s'havían de donar en tan malas condicions que 'ls uns destorbavan als altres; los socis protectors no 'ns podían venir á veurer ni á sentir, per que no teníam lloch ni comoditats pera ells... Solzament la previusora prudencia de nostras Juntas Directivas, que may volgueren arrancar una gran volada sense estar ben seguras de

poderla sostenir, fou la causa de que 'ns estessem tan temps en un local relativament petit y tan allunyat del centre de la ciutat. Per fi arribá un día en que la necessitat de mudar de domicili fou tan imperiosa, que la Junta Directiva cregué no debía oposarse al desitj de la majoria dels socis, y en la Junta general extraordinaria qual acta s' acaba de llegir fou aquest assumpto tema d' una animada discussió.

Tots sabeu lo que va passar. Quan l' aspecte económic de la qüestió 'ns tenia á tots irresoluts, la generositat y desprendiment dels germans D. Joseph y D. Joan Millet y Pagés, oferintse á pagar tots los gastos del trasllat y lo déficit que en lo successiu pogué haverhi, resolgué definitivament lo problema, provocant una tempestat d' aplausos y aclamacions y una autorisació á la Directiva pera cercar tot seguit un local mes espayós y céntrich pera traslladarhi l' ORFEÓ.

Y trobarem aquest, ahont lo día primer de Novembre del any passat nos hi instalavam, abandonant ab verdadera recansa aquella modesta casa del carrer de Dufort n.º 1, ahont hem viscut quatre anys de vida tranquila y próspera. Ab verdadera recansa, dich, perque en aquella casa no hi ha res que no tinga un recort nostre: desde la porta d' entrada fins al cim del sostre, no hi ha una rajola, un ferro, un pam de paret, que no representi lo treball personal, entussiasta y desinteressat, d' algú de nosaltres. Ademés, en aquella casa comensá l' ORFEÓ á recullir lo fruyt dels seus treballs, fins allavors poch menys que desconeguts, donchs los concerts qu' allí organisarem pera 'ls nostres socis y 'ls qu' en l' Ateneo Barcelonés y altras corporacions donarem, foren l' auada de nostra actual reputació artística y l' origen de la prosperitat económica qu' avuy disfrutém.—No es estrany, donchs, que sempre que passém per lo carrer de Dufort ó de Jupí dirigim á aquell edifici una mirada carinyosa. Es com la mirada d' anyoransa que dirigim á la iglesia ahont nos batejaren, á la escola ahont obrirem los ulls á la llum de l' inteligencia, al taller ahont aprenguerem lo mestier que 'ns dona 'l pa... Es, senyors, que l' ORFEÓ CATALÁ ixqué allí de sa infantesa pera passar á la edat virill...

Y vinguerem aquí, á n' aquest gran casal situat en lo cor

de la Barcelona vella, pròp del lloch ahont sofriren martiri los primers cristians de nostra terra, no gayre lluny dels palaus del Ajuntament y de la Diputació, aquestas duas institucions que, quan eran verament catalanas, eran dos monuments polítichs de nostra nacionalitat admirats y respectats per tot lo mon. Aquí, á redós d' aytals consoladors recorts de la religió y de la patria anyorada, hem vingut á parar, cercant espayós local pera donar totas las ensenyansas de solfeig, vocalisació, conjunt, lectura á primera vista, etc. etc., ab la deguda separació de sexes y edats; aquí 'ls socis protectors poden visitarnos y gaudirse-escoltant los ensaigs parcials y de conjunt, y poden passar agradablement lo temps en honestos entreteniments sense por de dèstorb ar als coristas en sas artísticas tascas.

No corresponen encara lo mobiliari y lo decorat á la importancia del ORFEÓ ni á lo que 'ls senyors socis mereixen, mes tot s' anirà fent, si Deu ho vol; y si 'l seny no 'ns manca, es de creurer que no passarà molt temps sense que 'l nostre domicili social ofereixi las adequadas condicions d' instalació y de *confort* que li corresponen.

A lograrho hi contribuirán segurament los senyors socis ab l' entussiasme que sempre han demostrat tindre envers l' ORFEÓ. Aquest any mateix, he tingut lo plaher de consignar moltíssimas vegadas en lo llibre d' actas acorts de la Junta Directiva remerciant á varis consocis nostres per sos actes de desprendiment. Los senyors Massip, Lleyxá, Arana y Montlleó, que feren varis treballs artístichs en nostre local; lo senyor Oliva, que daurá una perxa de fusta pera nostra Senyera; lo Sr. Flos, que regalá un preciós quadro policromat expressant los noms y càrrechs dels individuos que forman la Junta Directiva; lo Sr. Wehrle (D. Víctor), que feu present á la Junta d' un magnífich retrato de Wagner, dibuixat al carbó; lo senyor Estapé (D. Pau), que doná l' hermós tapis qu' adorna la sala d' espera; lo senyor Pagés (D. Francisco), que feu un notable busto de fanch del nostre estimat Director y 'l regalá á la Corporació, etc. etc... tots aquestos distingits individuos de nostra societat han donat ocasió á la Junta Directiva de regraciarlos per sa generositat y desinterés.

Y segons noticias particulars, aviat podrém admirar en aquest mateix saló un gran quadro, simbolisant la música popular catalana; que un distingit consoci nostre, artista de gran renom, vol oferirnos pera que presideixi al ORFEÓ en sos actes més solemnes.

¿Com duptar, donchs, de que entre tots lograrem, sense trigar massa, posar la nostra casa en las condicions d'instal·lació que á una institució com la nostra li pertoca?

L' ORFEÓ CATALÁ, per sos mérits propis y per la noblesa de sos ideals, era y es considerat com una gloria de Catalunya y com á tal es digne del respecte y de la consideració de propis y estranys; mes li faltava que eixos títols fossen consagrats per la persecució vil y rastrera de certs miserables que tenen un cor petit, molt petit, ahont hi niuan las passions més baixas é indignas.

Ja, gracias á Deu, aquesta consagració no 'ns falta. Ja hi ha qui ha intentat fer duptar de la honradesa y bona fé del ORFEÓ regatejant la importancia dels premis que guanyarem en lo concurs de Nice, y ja hi ha hagut també qui ha probat de dificultar nostra serena y magestuosa marxa denunciant-nos com á defraudadors del Estat per no cumplir degudament la llei del *timbre*, y per no pagar la corresponent contribució en concepte... ¡maravelleuvos! *en concepte de empresa industrial*...

¡Imbécils!... Lo que han lograt es aumentar lo nombre de nostres adeptes, fer més generals y entússias tas las simpatías que sempre hem inspirat y posar al costat nostre á Barcelona en pes, desde 'l més humil al més enlayrat, desde 'l que s' honra ab lo titol de soci del ORFEÓ fins als encarregats de vetllar per lo compliment de la llei, que expontáneament s' han convertit en nostres advocats defensors. Pesí, donchs, á las *serpetas verinosas*, com las batejá un notable escriptor, l' ORFEÓ CATALÁ ha seguit y seguirá inmutable son camí, sense sisquera dirigir desde sa altura ni una mirada de menyspreu á aytals indignes y miserables envejosos.

Mes, tornem á parlar de casa nostra.

Si prim-mirat ha estat l' ORFEÓ en gastar sos cabals en mobles y adornos que no fossen d' absoluta necessitat, en cambi hem estat espléndits pera cuydar y fomentar nostra Biblioteca musical. En la compra y copia de partituras y *particelas* hi hem invertit, durant l' any passat, més de 900 pessetas, y las obras novas qu' hem adquirit passan de cinquanta. Nostre arxiu musical, donchs, que ja era notable, s' ha enriquit considerablement, y més s' enriqueix encara si las Juntas Directivas vinentas no escatiman res,—com á bon segur no escatimarán,—pera aplegar y possehir lo més tiut y selecte del repertori de música coral.

Las nostras suscripcions, que 's reduhían á *La Vanguardia* y á *La Renaixensa*, com á diaris d' informació; á *La Veu de Catalunya*, com á revista literaria, y á la *Tribune de St. Gervais* y *La Música religiosa en España*, que publica á Madrid nostre eminent soci honorari lo mestre En Felip Pedrell, com á revistas professionals, s' han aumentat aquest any ab la *Gazetta musicale*, de Milano, y la *Guide musicale*, de Brusselas. —Además lo *Boletín musical*, de Valencia, y la *Guía musical*, de nostra ciutat, la *Revista Gallega*, *L' Aureneta*, *La Costa de Llevant*, *Madrid Catalá*, *Lo Catalanista* y *Lo Regionalista*, segueixen afavorintnos ab sas periódicas visitas y donan ocasió als nostres socis d' esplayar ab sa lectura son esperit y estendrer sos coneixements. Rebin, per lo tant, sos editors la expressió de nostre agrahiment.

Nostres consocis D. Enrich Gorchs, D. Joaquím Bruguera y D. Pere Cuxart han regalat pera la Biblioteca del ORFEÓ alguns volums de novelas y obras dramáticas. En una Junta general anterior s' aprobá, com recordareu segurament, una proposició del nostre consoci D. Francisco Flós encaminada á fomentar lo creixement de nostra Biblioteca. Lo esser tan reduhit lo local que ocupavam fou la principal causa de que no s' haja realisat lo projecte del Sr. Flós, mes ara la

Junta s'ocupará segurament de posarlo tot seguit en pràctica, y no 's pot duptar de que l'exemple dels senyors Gorchs, Bruguera y Cuxart tindrà forsa imitadors.

Las relaciones que ab altrás Corporacions sostením, no poden esser més corals y afectuosas. D'entre las nostras germanas d'art devém agraument, per las especials probas de estimació que 'ns han donat, á la «Associació de coros de Clavé», á la «Associació coral Euterpense,» á la Societat coral «Euterpe,» fundada per Clavé, á la «Catalunya Nova,» á la «Institució catalana de música,» á las societats corals «Pau y Esperança» y «Joventut catalana,» de Sant Andreu de Palomar, «Erato» y «Amistat figuerense,» de Figueras, orfeó valenciá «El Micalet,» «Orfeón de Bilbao,» «Société Royale des Artisans réunis,» de Bruselas, «Orfeon Pamplonés,» Orfeó del «Ateneo tarraconense de la clase obrera,» á la «Asociación musical de Barcelona» etc. etc.; y de entre las científicas, artísticas, políticas, literarias y recreativas puch citar, per havernos prodigat inmerescudas atencions, lo «Consistori dels Jochs Florals,» la «Lliga de Catalunya» la «Associació Popular Regionalista,» lo «Centre Escolar Catalanista,» lo «Círculo de la Granada» de Gracia, lo «Fomento del Trabajo Nacional,» la «Asociación artístico-arqueológica,» la «Unió catalanista,» los «Antichs Guerrers,» lo «Niu guerrer,» los «Centres Catalans» de Barcelona, Sabadell, Mollet del Vallés y Castelló d' Ampurias, lo «Centre regionalista» de Girona, los «Círculos *Ecuestre*, del *Liceo* y de *Apolo*» (aquest últim de Figueras,) lo Centre Excursionista de Catalunya,» lo «Clup Alpín» de Nice, lo «Círcol Artístich de Sant Lluç,» etc.; etc.

De totes, com dich, n' hem rebut eloqüents probas de simpatía y consideració, y l'ORFEÓ CATALÁ, qu' ha procurat correspondrer á totes del mellor modo qu' ha pogut, se complau en manifestar per ma boca en aquest acte, son fondo agraument á totes ellas.

Gracias á la significació é importància que s' ha guanyat com á organisme social, l' ORFEÓ ha intervingut en alguns actes públichs. Mencionarém la firma del missatge que variats entitats dirigiren al rey de Grecia; la colocació del retrato de Clavé en la galeria de catalans ilustres de la Casa de la Ciutat; l' enterro de D. Marián Aguiló, á qui's dedicá una corona; la colocació de la primera pedra del monument á Frederich Soler, acte al que assistí ab la Senyera, etc., etc.

En quant al nostre estat financer, haig de dir qu' es bastant satisfactori. Cada any van en augment nostres ingressos y no'm sembla massa aventurat lo assegurar que com més anirém mes medís tindrà l' ORFEÓ CATALÁ pera satisfer sas necessitats. De detalls sobre aquest particular no vos ne daré pas cap; lo Sr. Tresorer vos ho explicarà tot després ab aquella minuciositat y exactitut que li son propias.

Y ara parlém de la campanya artística realisada per l' ORFEÓ CATALÁ, durant l' any 1897.

Nostras classes de solfeig teórich, práctic y superior, de vocalisació, de conjunt coral, de lectura á primera vista, etc., son cada día més concorregudas per nostres consocis.

Heusaquí lo quadro d' ensenyansas que doném:

SECCIÓ DE NOYS

(DIMARS, DIJOUS Y DISSAPTES)

Deixebles: de 2 á 3.—*Solfeig teórich y práctic*, per lo soci D. Antoni Roca.

Coristas: de 5 á 7.—*Solfeig teórich y práctic*, per lo soci D. Joseph Barberá.

Coristas: de 5 á 7.—*Vocalisació y conjunt*, per lo soci y mestre don Joseph M.ª Comella.

SECCIÓ DE SENYORETAS

(DIMARS, DIJOURS Y DISSAPTES)

Deixebles: de 8 á 10.—*Solfeig teórich y práctic*, per las socias senyoretas Dolors Millet y Enriqueta Puigjaner.
Deixebles: de 9 á 10.—*Vocalisació*, per la socia y mestra D.ª Emericiana Wehrle.

(DILLUNS Y DIMEGRES)

Coristas: de 8 a 10.—*Solfeig práctic*, per las socias Srtas. Dolors Millet, Enriqueta Puigjaner, Pilar Roca y Humbelina Pagés.

Coristas: de 9 á 10.—*Vocalisació*, per la mestra D.ª E. Wehrle.

Coristas: de 9 á 11.—*Solfeig superior y conjunt*, per lo mestre don J. M.ª Comella.

(DIVENDRES)

Coristas: de 8 á 9.—*Teoría*, per lo mestre Comella.

Coristas: de 9 á 11.—*Conjunt*, per lo mestre Comella.

SECCIÓ D' HOMENS

(DILLUNS, DIMARS Y DIVENDRES)

Deixebles: de 9 á 11.—*Solfeig teórich y práctic*, per lo soci y mestre D. Joan Salvat.

Coristas: de 9 á 11.—*Vocalisació y conjunt*, per lo soci y mestre director D. Lluís Millet.

LES TRES SECCIONS

(DIMARS Y DISSAPTES)

Coristas: de 9 á 11.—*Lectura á primera vista y conjunt coral*, per lo mestre director D. Lluís Millet.

La secció de noys la forman, actualment, 44 individus: 12 deixebles y 32 coristas; á la de senyoretas n' hi ha 48, y á

la de homens 106, dels que 35 son deixebles y 71 formen part del coro.

La bona voluntat y aplicació dels socis deixebles y coristas; lo zel y laboriositat dels mestres auxiliars, senyoretas Millet, Puigjaner, Roca y Pagés, y 'ls senyors Roca y Barberá, aixís com també dels senyors Vives, Farrarons, Millet (P. A.) y Mangrané, que desempenyaren aquest càrrech algún temps, mereixen esser alabats y agraïts per tots nosaltres; y lo desinterés y abnegació ab que los mestres Sra. Wehrle y Srs. Salvat, Comella y Millet, posan son temps, treball y talent al servey del ORFEÓ, son dignes d' especial y extraordinaria lloança y agraïment. Ajudeume tots á posar en lo lloch més enlayrat de gratitut al mestre director En Lluís Millet, ja que son talent musical, son gust delicadíssim, sa constancia imponderable y son entusiasme cada día més gran, fan que sia á ell primer y á tots los demés després, á qui deu l' ORFEÓ CATALÁ lo lloch distingit que avuy ocupa en lo mon artístich, y sia proclamat com un dels principals elements de cultura en nostra estimada patria catalana.

Lo día 10 d' agost celebrá la secció de noys los exámens de fi de curs, y tots ells demostraren haver sapigut aprofitar ben be las lliçons de llurs professors.—Circunstancias independents de nostra voluntat no 'ns han permés encara fer la solempne repartició de premis; mes no trigarém gayre á celebrar aquesta festa, una de las més gayas y simpáticas que l' ORFEÓ organisa cad' any, per lo sagell de tendre ingenuïtat que sempre tenen los actes dedicats á la innocenta infantesa.

Pera la mellor organisació dels ensaigs, concerts. excursions, etc., la Junta Directiva anterior había nombrat *Caps de corda* á D. Pere Ventura, entre 'ls tenors primers; á Don Enrich Lapeyra, entre 'ls tenors segons; á D. Pere A. Millet, entre 'ls barítonos, y á D. Joseph Marcus, entre 'ls baixos.—La Junta actual, tenint en compte que 'ls esmentats senyors havían desempenyat son càrrech á complerta satisfacció del

Director, los hi reiteraré lo nomenclament, y en aquest acte jo tinc un verdader plaer en consignar que durant tot l'any qu'acabem de passar son zel y bona voluntat no han minvat ni un sol moment, per lo qual, en nom de la Junta Directiva, los hi dono las gracias.

Aixó es lo que, respecte á lo que se'n podria dir part interna, íntima, de nostra campanya artística del any passat, puch consignar; en quant á la part externa, subjecte á la apreciació y crítica de tothom, jo no sabré trobar paraulas ben apropiadas pera esplicarvos tota sa verdadera importancia. Si la memoria dels jorns venturosos fa naixer en los cors la esperansa de noves y futuras alegrías, ningú ab més fonament que l'ORFEÓ CATALÁ te dret á confiar en un pervindre joyós á mes no poder, per que, senyors,—estém en familia y podem dir la pura veritat sense por del *qué dirán*—cada pas donat per l'ORFEÓ ha sigut un triomf, cada vegada que s'ha fer sentir ha produhit en lo auditori verdaderas éxposicions d'admiració y d'entusiasme.

Recordem fets, y recordem fetxas.

Los Cretenchs, cansats de sufrir lo jou del imperi turch, se sublevaren contra son dominador, y l'rey de Grecia's declaró á favor d'ells. Varias entitats acordáren enviar al esmentat Rey un missatge d'adhessió, y pera fer mes solempne la entrega d'aquell document al Sr. Consul grech, solicitaren la cooperació del ORFEÓ CATALÁ. La secció d'homes del nostre coro feu sentir lo día 6 de Març, devant del domicili del representant de Grecia, lo *Bon matí*, de Clavé; lo *Sant dilluns* y la *Serenata*, d'Otto, y lo nostre valent y patriótic *Cant de la Senyera*, d'En Millet.—Del efecte al mateix temps poétich y fantástich que'm produhí aquella nocturna audició, jo me'n recordaré sempre mes; dels entusiastas aplaudiments del públich y de las delicadas atencions que ls prodigá lo senyor Consul de Grecia ne guardarán també segurament grata remembrança nostres coristas.

Lo día 4 d'Abril, devant d'un auditori tant nombrós com selecte, celebrarem un concert públich, de música exclusiva—

ment religiosa. Allí donarem á coneixer los motets de Victoria: *Jesu dulcis*, *O magnum mysterium*, *Ecce quomodo moritur justus*; *Duo seraphim clamavant* y *O vos omnes*; los corals de Bach: *Tinch l' ànima entregada* y *Qué ditxosos heu estat*, y lo motet á sis veus, de Ingegneri, *In monte Oliveti*.—Aquestas composicions, que junt ab lo *Kyrie*, lo *Sanctus* y lo *Gloria* de la missa de Victoria *O quam gloriosum est regnum*, y l' *Ave, verum*, de Mozart, la *Oració del matí*, de Berlioz, los *Goigs á la Verge*, de Brudieu, l' *Ave María*, de Victoria, y algún altre, constituíen lo programa, tant per las sublims bellesas que contenen com per la perfecta execució que lograren, foren tant del grat del públich que se 'n tingueren que repetir vuyt. —Las lloansas que 's prodigaren al ORFEÓ per son mérit artístich y per la bona obra qu' havia fet foren nombrosíssimas.

Tanta fou la ressonancia d' eixa audició, per tothom calificada de notabilíssim aconteixement musical, que l' Ateneo Barcelonés, desitjant que 'ls seus socis poguessen gaudirse sentint aytals obras mestras de la música polifónica, habilitá, d' acort ab la Junta Directiva del ORFEÓ, lo Teatre Principal pera que 'ls socis d' abduas corporacions hi assistissen. Las tres seccions del coro del ORFEÓ tornaren á cantar la major part de las composicions que s' habían executat en lo Teatre Lírich, y tanta fou la perfecció ab que nostres coristas interpretaren lo programa y l' entussiasme del públich fou tant remarcable, qu' exigí la repeticó de casi totas les composicions.

En lo intermedi de las duas parts del concert, la Junta del Ateneu entregá solempnement al ORFEÓ un Diploma de Honor y sa medalla d' argent, gran módol, ab una gran llassada de seda ab las quatre barras catalanas, pera llorejar nostra Senyera, mentres lo coro 'en justa correspondencia cantava l' inspirat hymne que En Millet li dedicá.—L' Ateneu Barcelonés honra ab aytal medalla solzament á la entitat ó individuú que logra enlayrar d' un modo evident lo nivell de la cultura patria.

Estavam en la Setmana Santa, y en los temples se celebravan solempnes funcions religiosas dedicadas á la Passió y Mort de N. S. Jesucrist. La Comuninat de Préveres del Oratori de Sant Felip Neri, sollicitá lo concurs del ORFEÓ pera donar més severitat y grandiositat á las que en sa iglesia se havían de fer, y tota la seció de noys y una bona part de la d' hòmens del nostre coro aná la tarde del Dijous Sant, 15 d' abril, al chor de Sant Felip Neri, ahont cantá lo *Jesu dulcis* y l' *O vos omnes*, de Victoria, lo *Benedictus* y l' *In monte Olivete*, de Palestrina.

La distingida artista, profesora de cant de nostra secció de senyoretas, D.ª Emerenciana Wehrle, á qui tant estiman sas deixebles y á qui tots nosaltres professém tan sincera y respectuosa consideració, estava organisant un concert en la Associació musical de Barcelona, y l' ORFEÓ, pera demostrarli son agraphiment, acordá pendrer part activa en l' esmentat concert. Aquest se celebrá lo día 23 de Maig, y fou tal l' éxit que la Sra. Wehrle obtingué, tant brillaren sa maestría en l' art del cant y la justesa d' expressió que sab donar á las composicions que canta, que no dupto que la Associació musical conservarà sempre un gran recort d' aquella vetllada.

Las tres seccions del ORFEÓ executaren en dit concert las composicions següents: *L' Emigrant*, de Vives; *Madrigal*, de Palestrina; *Lo Cant dels aucells*, de Millet; *Lo Vel de la núvia*, de Haydn; *La Verge bressant*, de César Franck, y *Los Pescadors*, de Clavé. La secció de senyoretas corejá, además, l' *Oh, riera del cor*, de Bourgault-Ducodray.

Lo día 26 de Maig, áb motiu de dedicar los Reverents Preveres del Oratori de Sant Felip Neri, en sa iglesia de aquesta ciutat, un octavari á son gloriós Patriarca, l' ORFEÓ tingué ocasió de donar un' altra audició de música sacra. Es l' Oratori de Sant Felipe Neri una de las pocas, si no la única, entitat relligiosa que en sas funcions litúrgicas con-

serva las bonas y puras tradicions del cant gregoriá, y 'ls Pa-res que 'l composen volgueren que en aytal Octavari no s' hi executés altra música que la polifónica, es á dir, la directament derivada d' aquell solemne cant.

En eix octavari, donchs, interpretaren nostres coristas las sublims concepcions musicals que 'ls passatges del Sant Sacrifici de la Missa inspiraren al immortal Victoria; y allí executaren además l' *Ave María*, del mateix Victoria; lo *Tantum ergo*, de Palestrina; lo *Verum caro, panem verum*, de Roland de Lassus; lo *Regina coeli*, d' Aichinger, y lo *Tantum ergo*, de Millet, que contribuïren, sense cap mena de dupte, á aumentar la religiositat dels devots que omplian la nau del temple.

Un antich soci fundador y sub-director del ORFEÓ CATALÁ, lo mestre compositor D. Amadeu Vives, escrigué una ópera, *Artús*, havent anat á cercar en la abundosa font de nostra música popular los més inspirats temas de sa obra, que foren també los que més agradaren al públich. Haventse organísat una representació de la esmentada ópera en honor seu, fou sollicitada la cooperació del ORFEÓ CATALÁ; y l' ORFEÓ, que es agrahit y s' honra además honrant á tothom qui treballa pera enaltir y dignificar la música del nostre poble, accedí gustosíssim á aytal demanda. La secció d' homes, donchs, en un dels entreactes, cantá en lo Teatre de Novetats, la nit del primer de Juny, las cançons populars *La Pastoreta* y *La filla del marxant*, armonisadas per l' autor d' *Artús*, y *L' Emigrant*, original del mateix, acabant ab los *Goigs y planys*, del immortal Clavé.—La Sra. Wehrle, ab aquella delicadesa y ab aquella interpretació tant justa que li son característiques, nos feu assaborir las primicias de la *Fada de Banyolas*, la *Fada de Lanós*, y la *Fada de Rosas*, fragments de la ópera «Canigó,» que també te escrita lo mestre Vives, més que encara no ha sigut representada.

Cinch días després se celebrava en lo Seminari conciliar d' aquest bisbat una festa pera honorar al Sagrat Cor de Je-

sús y l' ORFEÓ CATALÁ hi feya sentir un' altra volta la gran missa de Victoria *O quam gloriosum est regnum*.

Fou una festa hermosa en la qual l' esperit de la Relligió se compenetrá ab lo de la Patria, puix acabada la missa, á demanda dels seminaristas y del públich s' improvisá en un dels patis porticats un petit concert en lo que las tres seccions del coro cantaren la *Filadora*, la *Pastoreta* y lo *Cant de la Senyera*, que tingué que repetir-se pera correspondrer als entussiasats aplaudiments del auditori.

Lo diumenge de la octava de Corpus, día 20 de Juny, l' ORFEÓ cantá altra vegada en la iglesia de Sant Felip Neri la missa *O quam gloriosum est regnum* y lo *Jesu dulcis*, de Victoria, lo *Tantum ergo* de Palestrina y lo *Verum caro, panem verum*, de Roland de Lassus.

Lo «Fomento del Trabajo Nacional,» que había organisat una exposició industrial en lo palau de Bellas Arts, demaná que l' ORFEÓ CATALÁ hi anés á donar un concert. Aquest se verificá lo día 24 de Juliol y en ell s' hi cantaren los *Pescadors*, de Clavé; la *Ploma de perdiu*, de Comella; la *Bolanger* (cançó popular mallorquina), de Noguera; la *Verge bressant*, de C. Franck; *L' Emigrant* y la *Pastoreta*, de Vives; lo *Cant dels aucells*, de Millet; l' *O magnum mysterium*, de Victoria, y lo *Gloria* de sa missa; l' *In monte Oliveti* d' Ingegneri y lo *Madrigal*, de Palestrina; *Tinch l' ánima entregada*, de Bach; lo *Vel de la núvia*, de Haydn; la cançó popular russa *Los Remers del Volga*, y la *Jovenívola*, *Choral á boca tancada* y *Cant de la Senyera*, de Millet.

Com sempre, totas las pessas cantadas foren molt aplaudidas, tant, que de las 17 que constituhián lo programa se'n hagueren de repetir 8.

Com altres anys, l' estiu passat ferem una sortida á la joliva vila de Masnou, y aquest any, més encara que 'ls an-

teriors, los masnouhenchs nos feren una rebuda tant entusiasta que deixá en lo cor de tots nosaltres memoria inesborrable.

L' ORFEÓ CATALÁ tenia lo propósit de cantar per primera vegada á l' iglesia parroquial d' aquella vila, la grandiosa missa de Palestrina anomenada del *Papa Marcelo*, mes per obstacles independents de nostra voluntat no 's pogué realisar aytal desitj, tenintse que reduhir lo programa artístich de la excursió á un concert que la tarde del día 29 d' Agost se celebrá en lo Teatre del Circo de Masnou.

Encara que no tingués los atractius que, com á totes las poblacions de nostra costa llevantina, li donan sa riatllera platja, son cel puríssim y aquell sol esplendent que tot ho daura y vivifica, Masnou mereixeria totes las predileccions y simpatias del ORFEÓ CATALÁ per los molts obsequis que sos franchs y hospitalaris habitants li han fet sempre, y per esser la patria de nostres estimats President y Director, que son las duas personas que induptablement han fet més per la nostra Corporació. Natural era, donchs, que la Junta Directiva acordés, com ho va fer, que ja que nostra Senyera, (eixa magnífica y preciosa obra d' art qual projecte devém á nostre soci d' Honor D. Antoni Gallissá,) desde que fou benedida á Montserrat, eixia per primera volta de Barcelona, anés oficialment á rendir un homenatge de consideració y respecte al poble masnouhench, digníssimament representat per son Magnífich Ajuntament.

Ab aquest propósit, donchs, ixqué de Barcelona l' ORFEÓ CATALÁ lo día 29 d' Agost, formant una comitiva de prop de 200 personas entre las tres seccions del coro y 'ls socis protectors que volgueren acompanyarlo.—Al arribar á Masnou forem convidats á descansar uns moments en lo domicili del nostre distingit consoci D. Pau Estapé, que había adornat lo espayós pati de sa casa ab gallardets y banderas ahont campejavan las quatre barras catalanas, símbol gloriós de nostra estimada patria. Allí, després d' obsequiarnos á tots ab espléndida prodigalitat, lo Sr. Estapé endressá en nom de la vila de Masnou afalagadoras y entussiasistas paraulas de benvinguda al ORFEÓ CATALÁ, y aquest remerciá al Sr. Estapé,

per sos obsequis y per sa carinyosa salutació, de la mellor manera que l' ORFEÓ pot ferho, es á dir, cantant. Y reunits tots los coristas á una senyal del Director, cantaren la *Bolangeria*, los *Remers del Volga* y lo *Cant de la Senyera*.

S' organisá després la comitiva pera anar á la Casa de la vila, y sota 'ls arbres qu' ombrejan lo cami-ral anaren passant, magestuosament presididas per nostra preuhada Senyera, las tres seccions del coro, quals trajos, de diferents matissos y de tons variats, formavan en conjunt una viventa y bellugadissa faixa de colors.—Al passar per devant del «Ateneo de Masnou,» tinguerem que trepitjar una verdadera catifa de fullas y coronas de llorer y d' olivera, obsequi que 'ls individus d' aquella corporació volgueren tributar al ORFEÓ CATALÁ en general y particularment al nostre Director, son soci Honorari.—Una de las coronas quedá enganxada á la perxa de nostra Senyera.

Y arrivarem á la Casa de la vila. Al devant de sa fatxada, duas entenas ab ayrosos gallarets que la suau marinada bressava y amanyagava, enlayravan dos targetons coronats de ramatge ab las inscripcions de *¡Gloria al Orfeó Catalá!*, l' un y *Masnou á son fill Lluís Millet*, l' altre. A tots nosaltres, que 'ns estimém l' ORFEÓ com s' estima lo fill á qui hem dat la vida, y á Lluís Millet com si en sas venas y en las nostras hi circulés la matexa sang, ¿podia Masnou fernos salutació més delicada?

Los individuos de la Junta Directiva que allí 's trobavan, lo Director, los mestres y altres socis del ORFEÓ, pujaren allavors á saludar al Ajuntament y á presentarli la Senyera. Lo Concell municipal nos rebé, solemnement constituhit en la sala de sessions, y després d' un sentidissim discurs que 'l nostre President li endressá, lo Sr. Alcalde contestá ab un altre llohan las glorias del ORFEÓ CATALÁ, fent plena justicia al nostre Director, y alabant lo patriotisme de una Associació que, com la nostra, en tant nobles y enlayrats ideals s' inspira. Y tot seguit, posant en nostra Senyera una corona d' argent, imitant brancas de roure y llorer, lligadas per una llassada, ab la següent inscripció: *Masnou al Orfeó Catalá—29 agost 1897*, «Preneula, 'ns digué, preneula y guar-

deula com á prova de lo que Masnou vos admira y en recordansa de vostra visita.»

Inmediatament lo President del «Casino» de la mateixa vila feu entrega á Lluís Millet, del títol de soci d'honor, que aquella Societat li havia conferit, pronunciant un discurs afectuosíssim y ple de patriòtics conceptes.

Llavors, nostre Director, fortament emocionat, regreiciá al Ajuntament y al «Casino de Masnou,» per las distincions que al ORFEÓ y á ell personalment prodigavan; digué que las admetia, no com á premi de mérits ja guanyats, sinó com á penyora que li recordés sempre son dever de fersen mereixedor; que totas aquellas probas d'afecte y d'estimació li anavan de dret al cor, ahont les conservarà sempre, y feyan en la seua ánima lo mateix efecte que si fossen un petó dels avis, d'aquells pobres y esforsats pescadors que, després de lluytar ab la mar furienta y ab los inclements temporals, tornavan á terra y ab las suors de sos fronts fundavan aquesta vila benvolguda, ahont ell tingué la ditxa de naixer.

Aplaudiments plens d'entussiasme, viscas á Catalunya, á Masnou, al Orfeó Catalá y al Ajuntament masnouench, respongueren durant llarga estona al hermós parlament de En Lluís Millet.

Seguidament, desde 'l balcó principal, nostra Senyera, engalanada ab sas duas coronas, de llorer y d'argent, saludá al públich allí aplegat, corresponentli aquest ab fortíssims y llarchs picaments de mans, mentres lo coro omplia novament l'espai ab las valentas y patrióticas estrofas del *Cant de la Senyera*, que 's rematá ab altres unánims viscas á Masnou, al Orfeó y á la Patria Catalana.

D'espectacles com aquell, senyors, per anys que visquém no 'n veurém gayres, perque no es facil que 'ls elements y las circunstancias se tornen á reunir pera reproduhirlo. Los que tingueren la ditxa de presenciarlo guardéu ben be son record, que l'ORFEÓ CATALÁ, també 'l guardará sempre ab gratitut eternal....

Després l'ORFEÓ aná cap al Teatre del Circo, ahont s'hi celebrá lo concert anunciat. Tres parts constituían lo programa. A la 1.ª hi figuravan la *Bolangeria*, de Noguera; L'

Emigrant, de Vives; *Lo Noy de la mare* y *La ploma de perdiu*, de Comella; *Lo cant dels aucells*, de Millet; lo *Madrigal*, de Palestrina, y *La Bandera Catalana*, que s'estrenava y tingué que repetir-se, valent una grandiosa ovació á son autor, nostre consoci Sr. García Robles.—En la 2.ª part se cantá música relligiosa: l' *Ecce quomodo moritur justus* y l' *O magnum mysterium*, de Victoria, y lo *Gloria* de sa missa *O quan gloriosum est regnum*, y ademés l'hermosíssim motet de Ingegneri *In monte Oliveti*.—Y la 3.ª part la formavan *Los Pescadors*, de Clavé; lo *Vel de la núvia*, de Haydn; la *Oració del matí*, de Bèrlioz; la *Verge bressant*, de C. Franck; lo *Sant dilluns*, d'Otto, y la *Jovenívola* y lo *Cant de la Senyera*, de Millet. Ademés de la *Bandera Catalana* tingeren que repetir-se *Lo Noy de la mare*, la *Verge bressant*, lo *Sant dilluns* y lo *Cant de la Senyera*, tant agradaren á la concurrència que omplía de gom á gom lo local y aplaudía entussiasmada al ORFEÓ.

L'adeussiau que la vila del Masnou va fer al ORFEÓ CATALÁ fou tant carinyós y tant entussiasta com l'arribada, saludant-nos mútuament ab viscas á nostra Associació, á Masnou y á Catalunya.

Lo «Centre Catalá de Sabadell,» junt ab la Confraria de Nostra Senyora de Montserrat, volgueren aquest any celebrar sa festa á la Patrona de Catalunya ab gran esplendor, y sollicitaren ab aytal objecte lo concurs del ORFEÓ CATALÁ. Se tractava d'una festa dedicada á la nostra Verge Moreneta, á eixa Santíssima Mare de Deu á quals peus lo Sr. Bisbe de Vich va benehir nostra preuhada Senyera... ¿Cóm no acceptar ab entussiasme y gratitut lo convit del «Centre Catalá» sabadellench y de la esmentada venerable Confraria?

Hi anarem, sí, hi anarem ben contents de que per aytal funció se 'ns honrés comptant ab nosaltres. Hi anarem, y després de saludar al «Centre Catalá» ab lo *Cant de la Senyera*, acudirem tots á la iglesia de Sant Felix, plena á vessar de fidels sabadellenchs, ahont poguerem satisfer nostres adorosos desitjos de cantar eix joyell del més pur é inspirat art musical relligiós que se 'n diu *Missa del Papa Marcello*, deguda al es-

tre prodigios del immortal Palestrina. Y sots las góticas voltas d' aquella iglesia entonaren las tres secciones del nostre coro aquells cants severs y magestuosos, plens de grandiositat y de sentiment relligios que un' ánima fermament cristiana inspirá al geni de Palestrina. ¡Quin moment més sublim fou aquell en que, enlayrant lo sacerdot la Sagrada Forma, se inclinaren tots los fronts á terra, y 'l coro, com si las mateixas legions celestials l' inspiressen, dirigía als peus del Etern Pare aquell hermosíssim y glorificador *¡Hosanna in excelsis!*...

Lo geni y l' art son sempre grans, sempre admirables; mes quant l' art y lo geni s' uneixen pera cantar la Omnipotentia Grandesa, la Eterna Bondat, lo geni y l' art se divinisán y engendran en lo cor y en l' esperit de la criatura sentiments y aspiracions que, allunyantla d' aquesta terra miserable, la enlayran y apropan als peus de la Divinitat.

En aqueixa missa cantaren los coristas un *Gradual á la Verge* del nostre subdirector Sr. Comella, cómposició delicadíssima qual elogi va fer un distingit crítich musical dihent que 's creya qu' era del mateix Palestrina.—No imagino cóms se podria fer d' ell mes gran alabança.—Acabada la missa 's cantaren los hermosos *Goigs á la Verge*, del nostre gran Brudieu.

La impresió causada en lo públich per la audició d' aquesta grandiosa missa fou indescriptible; los elogis que 's feren de nostre cos coral, per l' ajust, afinació y delicadesa ab que la cantá, foren grans y unánims; mes pera alabar com volia lo treball inmens que pera nostre Director artístich representava la lloable empresa d' ensenyar y concertar una de las obras mes hermosas que la música polifónica ha produhit, ningú trobava paraulas prou apropiadas. Y es que, en efecte, tot elogi resulta petit pera un mérit tan gran.

Lo coro, al eixir de la iglesia, s' aturá un moment devant de la Casa comunal pera saludar al Ajuntament ab lo *Cant de la Senyera*, y, després de cumplir aquest deber de cortesía nos trasladarem al local del Centre Catalá, hont se 'ns serví un dinar tant abundós y suculent com ben organísat. Allí, lo President del Centre Sr. Capmany y son consoci lo Sr. Durán, digueren breus paraulas honorant la obra tan artística

com patriòtica que l'ORFEÓ CATALÁ realisa; aytal gentilesa fou regraciada per nostre company D. Esteve Suñol, y s'acabá aquesta part de la festa cantant tots, posats drets, los *Segadors* y esclatant en atronadors viscas á Catalunya, á Sabadell, á son Centre Catalá y al nostre ORFEÓ.

Una nombrosa concurrència qu'omplia enterament lo Teatre d'Euterpe esperava ab impaciencia que l'ORFEÓ hi acudís pera celebrar lo concert que á benefici nostre havia organisat lo Centre Catalá, y allá acudirem, desitjosos de demostrar al poble sabadallench quant y quant li agraíam la coral rebuda que 'ns havia fet.—Heus aquí 'l programa d'aqueix concert. PRIMERA PART: *Lo Cant de la Senyera*, Millet; *L' Emigrant*, Vives; *Lo Noy de la Mare* y *La Ploma de perdiu*, Comella; *Lo cant dels aucells*, Millet; *Madrigal*, Palestrina, y *Gloria* de la missa *O quam gloriosum*, Victoria.— SEGONA PART: *Los Pescadors*, Clavé; *La filla del marxant*, Vives; *La Oració del matí*, Berlioz; *La Verge bressant*, C. Franck; *Jovenívola*, Millet; *Sant dilluns*, Otto, y *La Bandera Catalana*, G. Robles.

Los aplaudiments, al acabarse cada composició, foren grans. *Lo Cant de la Senyera*, *L' Emigrant*, *La Oració del matí*, *La Verge bressant*, y *La Bandera Catalana*, tingueren que repetir-se; *Lo Sant dilluns*, dos cops.

Acabat lo concert, casi tots los coristas assistiren á la professó, en la qu'era cordonista del pendó principal lo nostre director en Lluís Millet, y després retornarem á Barcelona ab lo cor ple de joya per lo grandió éxit que l'ORFEÓ havia lograt, tant en lo temple, alabant á Deu y á la Verge Santíssima, com en lo Teatre, posant una fita més en lo camí de la dignificació de nostra patria y de nostra música popular.

La Comissió del Monument á Frederich Soler, al objecte de reunir fondos, organisá lo día 28 de Septembre una festa en honor d'aquest popular autor dramátich, fundador del Teatre Catalá, y pregá al ORFEÓ qu'hi prengué part. L'ORFEÓ CATALÁ, que 's daleix per honrar á tots quants han honrat y honran á nostra Patria, acceptá molt agrados la in-

vitació de la Comissió esmentada, y en la nit del dia assenyalat cantá en lo Teatre Romea lo *Cant de la Senyera*, la *Filla del marxant*, la *Pastoreta*, la *Bandera Catalana*, y *Los Segadors*. Produhiren gran entussiasme y tingueren que repetir-se lo *Cant de la Senyera*, *La Bandera Catalana* y sobre tot la cançó popular *Los Segadors*, armonisada á sis veus per lo nostre Lluís Millet y de la qual se 'n donava la primera audició. Ademés, pera correspondrer als persistents aplausos del públich, tingueren que cantarse lo *Sant dilluns* y los *Remers del Volga*.

Ab la cooperació del ORFEÓ, la Comissió de firas y festas de la Mercé, nombrada per l' Ajuntament d' aquesta ciutat, organisá un concert de gala que 's celebrá la nit del dia 2 de Octubre en lo gran saló del Palau de Bellas Arts.—La Banda municipal executá algunas notables composicions de son repertori y lo nostre coro cantá *Lo Cant de la Senyera*, Millet; *Los Pescadors*, Clavé; *Sant dilluns* y *Serenata*, Otto; *La Bandera Catalana*, García Robles; *Ave María*, y *Gloria* de la missa *O quam gloriosum*, Victoria, y *La Verge bressant*, Cesar Franck.

Ab tot y las malas condicions artísticas d' aquell local, totas aquestas composicions agradaren molt, haventse tingut que repetir la primera y la última.

Lo sentdemá, dia 3 d' Octubre, ab motiu de celebrar don Enrich Montoriol un concert en lo Teatre Lírich dedicat al ORFEÓ CATALÁ, la secció d' homes hi cantá la *Serenata* y lo *Sant dilluns*, de Otto, y *L' Emigrant*, de Vives. Pera correspondrer al entussiasme del públich tingué que repetir-se la *Serenata* y s' hagué de cantar ademés *La Filla del marxant*.

Trobantse aquí lo famós músich alemany Ricart Strauss, nos vegerem honrats ab sa visita una nit, en ocasió que 'l coro d' homes estava ensajant. Cregué lo nostre Director que la mellor manera d' obsequiar al célebre compositor que aytal

distinció nos feya, era ferli coneixer algunes composicions musicals catalanas y cantarne alguna altra d' autors alemanys que, per esser de sa patria, havia de gaudirse escoltantlas lluny de sa terra. Y sense preparació de cap mena se improvisá una audició íntima en la que 'l coro interpretá *La Brema* y *De bon matí*, de Clavé; *La filla del marxant* y *L' Emigrant*, de Vives; lo *Cant dels aucells*, de Millet; l' *Ave Maria*, de Victoria y la *Serenata* y lo *Sant dilluns*, d' Otto.

Per tractarse d' una figura de tant relleu en lo mon musical, y per constituhir sos juís autoritat indiscutible en aytals materias, l' ORFEÓ pot estar ben orgullós, com á organisme executant y com á entitat catalana, del entusiasme y admiració que demostrá lo mestre Strauss al sentir las ricas y frescas melodías de nostra terra, al coneixer lo talent é inspiració de nostres compositors y la delicadesa, color y expressió ab que 'l coro las havia interpretadas. Tant meravellat quedá al escoltar al nostre coro, al que conceptuá entre 'ls mellors que fins allavors havia sentit, que demaná al nostre Director que volgués inclourer en nostre repertori un coro á setze veus, que te escrit, qual partitura li prometé enviarli aixís que retornés á Munich, sa residència habitual.

Y ara 'm toca parlarvos, seguint l' ordre cronològich de nostras tasques artísticas, del paper que ferem en lo concurs internacional d' orfeons, celebrat á Nice, los días 21 y 22 de Novembre prop-passat.

A primers d' Agost la Junta Directiva resolgué demanar totes las noticias necesarias pera estudiar si económica y artísticament nos convenia pèndrehi part. Estudiat l' assumpto y resolt afirmativament, l' ORFEÓ s' inscrigué en la divisió d' *excelencia*, y comensá tot seguit á prepararse pera obtindre lo mellor resultat possible en aquella grandiosa lluyta artística, y, desitjós de la gloria de nostra música catalana, tant ó més que de la seua propia, presentá com á composicions triadas pera 'ls concursos d' execució y d' honor, las magistrals obras de Clavé, *La Brema* y *Los Pescadors*.

Los días que mitjansaren entre l' acort de pèndrehi part

y lo de sortida cap á Nice foren, pera uns y altres, de febrosa activitat. Los mestres y coristas, estudiant, pulint, afinant y refinant las composicions que s' havían d' executar, y la Junta Directiva, combinant fins en sos més petits detalls, la manera de fer la excursió ab todas las ventatjas y comoditats possibles, pera 'ls que havían d' anar á llunyanas y estrangeras terras á conquerir nous lloers pera nostra rica Senyera.

Y en mitj d' aquell may interromput tripijoch s' apropá lo moment de marxar, entre duptes y temors, donchs los forts ayguats que aquells días caygueren, varen malmetrer los camins de ferro en l' Ampurdá, y no sabíam si al arribar á Figueras nostres excursionistas, tindrían que anar á Fransa á peu, en diligencia ó en ferrocarril. Per sort, moments abans de la sortida quedá la vía arreglada y pogueren seguir sa ruta, sense altre contratemps que algunas horas de retart.

No vull parlarvos dels detalls é incidencias del viatge, tant d' anada com de retorn, donchs d' una part no son propis d' aquesta Memoria, y d' altra, plomas més destrás que la meua s' encarregarán de descriureros. Bastará dirvos ara que la organizació d' aquesta excursió, á pesar d' ésser la primera que feyam de tanta importancia, fou perfecta en son conjunt y en tots sos detalls.

Parlém, donchs, de lo que 'ns interessa.—La divisió de Excelencia del concurs d' orfeons de Nice, fou instalada en lo Teatre de la Opera de aquella hermosa ciutat. Formavan lo jurat los senyors Leon Gastinel, Michel Champuis, Caudes-Briant, Armand Lafrique, Magri, Moutin, Preire y Seghettini, exercint los dos primers los càrrechs de President y Secretari respectivament.

En aquesta divisió d' Excelencia hi estavan inscrites las següents societats corals: en la secció francesa la *Union chorale*, de Grenoble; *Union philharmonique agenaise*, d' Agen; *Chanteurs de Provence*, de Marsella; *Chorale Sainte-Colombe*, de Colombier-les-Béziers; *Société chorale d'Aix-les-bains*; y en la secció extrangera l' ORFEÓ CATALÁ, 54 executants; *Société Royale des Artisans Réunis*, de Brusselas, 140 executants, y l' *Orfeón del Círculo obrero de San José*, de Madrid, 90 exe-

cutants La societat *Cercle Royal Weber*, de 185 coristes, no va compareixer.

Lo día 21 de Novembre, á las 10 del matí, se celebrá lo concurs de lectura á primera vista. Cridaren al ORFEÓ CATALÁ, que tenia lo n.º 1 de aquella secció, y li entregaren los papers del *Solfeig doble fuga y choral á 4 veus*, de Gaubert-Rose, que devia llegir al cap de 5 minuts. No havian passat encara quant ja nostre Director y 'ls coristas esperavan la senyal del President del jurat. Quan aquest digué ¡*Commencez!* l'ORFEÓ va llegir aquella composició, plena de dificultats y entrebanchs, ab una seguretat y perfecció sorprenents, sense perdre ni un moment la tonalitat, de tal manera que 'l Jurat ne quedá ostensiblement satisfet y 'l nombrós públich qu' omplenava 'l Teatre s' entussiasmá premiant ab forts aplaudiments lo treball artístich del nostre cor. Un detall vull consignar, per que ell tot sol diu mellor, que lo que jo podria ferho lo brillant paper qu' allí desempenyarem: després del concurs Mr. Gaubert-Rose, autor de la composició llegida, cercá per tot arreu ab insistencia á nostre Director y, abrassantlo, lo felicitá per la interpretació, vida y ajust qu' havia sabut donar á sa composició.

A las 3 de la tarde del mateix día se celebrá lo concurs de execució, cantant nostres coristas la pessa obligada *La separació dels Apóstols*, del compositor belga Reuschel, obra difícilíssima, quina lletra, ab autorisació del jurat, cantarem en catalá. L' efecte produhit en lo públich s' expressá ab grans demostracions d' aprobació y d' entussiasme; lo causat en lo Jurat, vos lo vull fer coneixer reproduhint algunas de las paraulas de son dictámen:

Dans l'exécution artistique du morceau imposé il y a beaucoup de sentiment et de chaleur dans l'interprétation qui, d'autre part, n'a rien laissé à désirer comme homogénéité et justesse. Les voix des tenors ont un timbre qui charme et séduit; les basses ne sont pas moins remarquables comme sonorité et vigueur.

Després executá *La Brema*, y si mols foren abans los aplaudiments obtinguts, los que coronaren la interpretació de la magnífica obra del immortal Clavé, foren tan extraordinaris que conmogueren á tot lo coro. Y no podía pas esser

d' altra manera, perque lo teatre era ple á vessar. d' un públich distingidíssim é inteligent, que aplaudía unánim y cridava á las taulas, fins á quatre vegadas al *Chef*, á *Monsieur le Chef* (á nostre Director) pera saludarlo y demanarli ab insistencia la repetició de aquella hermosa composició, en la que tants efectes, tantas y tan delicadas bellesas hi vessá á mans plenas la genial inspiració del nostre músich-poeta. ¡Figureu-vos si sería grandíós l' efecte que produhí en tothom, quan fins lo mateix President del Jurat, Mr. Gastinel, demaná á n' en Lluís Millet, com á obsequi especial, que li regalés la partitura de *La Brema*! Lo concepte que 'l nostre coro meresqué al jurat lo consigná aquest en son dictámen dedicant-nos, entre altrás, les següents paraulas:

Beaucoup de maëstria et un entrain endiablé dans l'interpretation de ce chœur, écrit avec une verve toute juvenile. Rien n'a été négligé dans l'interpretation de La Brema, par l' ORFÈO CATALA qui possède l'entrain, la fougue des fils de Barcelone, et les belles voix des régions meridionales.

Al dia següent, al dematí, se celebrá lo concurs d' honor y la pessa triada pera cantarhi nostre ORFÈO, fou aquell hermós quadret de música descriptiva del gran Clavé, que se 'n diu *Los Pescadors*. Tots nosaltres ja 'ls hi hem sentit cantar *Los Pescadors* á nostres coristas, y tots sabém los hermosos efectes que 'n saben treurer... Donchs encara, segons personas molt entesas, no havém sentit may aquí una execució tan acabada, tan hermosa y tan perfecta com la que á Nice resultá, deguda potser al esperit patri catalá que en aquell moment inspirava á tots ells, mestre y coristas. Lo que sí puch dirvos es que pera aquell auditori, avesat al poch selecte repertori de casi tots aquells orfeons, l' audició de *Los Pescadors*, com lo día abans, la de *La Brema*, fou una verdadera revelació, y escoltava primer ab sorpresa, y després ab joya y entussiasme, aqueixa altra inspiradíssima fulla de la corona de gloria del nostre immortal Clavé. Y quan ab lo crit de ¡*Oh, vira!* acabá nostre coro sa artística tasca, fou un espectacle hermós, indescriptible, veurer entussiasmat á tot lo públich, aplaudint llarga y estrepitosament y cridant una y altra volta á las taulas á nostre Director

á rebre una de las més entussiasas ovacions que se li han fet.
—Pera que vos acabéu de formar concepte d'aquest grandió exit, escoltéu quelcom de lo que 'n digué lo mateix Jurat:

Cette société (l'ORFEO CATALÁ) chante avec un entrain endiablé et dans un bon style le chœur brillant Los Pescadors, (Clavé.) De jolies nuances; beaucoup de souplesse et de chaleur dans les voix. A remarquer la direction, qui obtient tout ce qu'elle désire des exécutants et qui conduit avec une autorité remarquable cet ensemble de chanteurs bien disciplinés.

A la tarde del mateix día tingué lloch la *Gran defilée d'honneur*, ó sia lo cerca-tila, fet per les 174 societats musicals qui havian assistit al concurs. Fou un acte evidentment meridional: una hermosa y ample via (*l'Avenue de la Gare*,) tota ella guarnida de banderas penjadas als arbres formant com un espés cobricel de gallardets, plena, casi be á curull, de gent animada y entussiasa; los balcon y finestras adornats ab grupos de banderas y plens d'elegantas y xamosas nissardas, y al mitj de la via desfilant los orfeóns, músicas, *fanfares y harmonies* que tocavan sempre, rellevantse ordenadamente las unas á las altrás, tot alló formava un conjunt de armonías, de crits, aclamacións, de colors, de moviment y de entussiasme que jo no puch descriurer ni vosaltres imaginar. Ab verdader orgull faig constar que axís que 'l públich oirava nostra Senyera redoblava sos aplausos y las aclamacións al ORFEO CATALÁ, á Barcelona y á *la Catalogne*, á quals demostracións de simpatía corresponían nostres coristas enlayrant sas barretinas moradas y aclamant á la hermosa Nice.

Semblant espectacle durá tot lo llarch curs que feu la comitiva, y quan nostra Senyera entrá á la gran plassa Massena la elegantíssima concurrencia que omplía aquellas grandiosas tribunas y las societats musicals que ja eran á la plassa esclataren en un grandió aplausso, aclamant al mateix temps al ORFEO CATALÁ. Aytals mostrás d'estimació conmogueren á tots nostres coristas que no paravan de cridar viscas y de saludar á tothom.

Tots los orfeóns cantaren la composició *¡Salut á Nice!* mentres se proclamavan los premis que á las societats s'havían concedit en lo concurs.

Al ORFEÓ CATALÁ li concediren: *per unanimitat*, una medalla d' or, com á primer premi en lo concurs de lectura á primera vista; una medalla de *vermeil* (gran mòdul) y 1,000 franchs, com á segon premi en lo concurs d' execució; y una medalla de *vermeil* (gran mòdul) com á tercer premi, en lo concurs d' honor. A nostre mestre director En Lluís Millet lo Jurat li va concedir un Diploma d' Honor per sa excelent direcció del ORFEÓ CATALÁ.—Las medallas y 'ls diplomas, firmats per lo Jurat y las autoritats de Nice, que certifiquen aquestos premis, com hauréu vist, están exposats en nostre local pera satisfacció vostra y á disposició de tothom (fins dels no socis) que tinga curiositat de veurels.

Segons opinió pública y de personas peritas, á qui no coneixiam, lo fallo del Jurat no s' ajustá á lo que de dret nos corresponia. També 'ns ho semblá á nosaltres, pero reflexionant que en aquestos concursos lo Jurat se veu obligat casi sempre á fallar, nó atenent á lo que la justicia exigeix, sino á lo que exigeixen consideracions d' un' altra mena, y considerant que á nosaltres, sense coneixer ni esser coneguts de ningú, se 'ns havia donat un primer premi (lo més important baix lo punt de vista artístich) no diguerem res, puix havíam obtingut molt més de lo que 'ns creyam al sortir de Barcelona. Perque, senyors, la veritat es que 'ls resultats obtinguts nos havíam de deixar plenament satisfets, per exigents y orgullosos que fossem: tres premis, entr' ells un primer; nostra música catalana sentida, admirada y aclamada per tothom, inteligents y profans; l' ORFEÓ aplaudit, obsequiat y victorejat constantment, y, lo que per tots nosaltres es la joya suprema, victorejada nostra estimada Catalunya per aquella simpática població estrangera, essent nosaltres y nostra Senyera los que allí representavam á nostra Patria..... ¿Cóm no despreciar las satisfaccions materials que 'ns haguessen pogut regatejar, si teníam los cors plens á vessar de satisfaccions morals?....

L' ORFEÓ CATALÁ ha de consignar aquí un recort de gratitut al «Club Alpin,» en quin local estigué allotjada nostra Senyera y quals socis tantas y tan delicadas atencions nos prodigaren, y á Mr. Malet, delegat aprop nostre per lo

Comité de Nice, per l'entusiasme y bona voluntat ab que complí son càrrech, puig nos acompanyá constantment mentres forem en aquella joliva ciutat. Pera demostrarli tot seguit nostre agrahiment, á ell y á altrás personas que també s'havían distingit y esmerat pera fernos grata nostra estada á Nice, la nit del mateix día 22 improvisarem en la fonda un petit concert, en lo que's cantaren *La Pastoreta*, *La Filla del marxant*, lo *Sant dilluns*, *Los Pescadors* y la *Marsellesa*.

Al día següent emprengué l'ORFEÓ son viatge de retorn, despedintse ab verdadera recansa d'aquells agradosos nissards, que tantas y tan expressivas probas de simpatía y de germanor nos havían donat y que acabavan de ferse seus los nostres cors, acudint en gran nombre á la estació pera donarnos un carinyós *adeussiau* y pera vitorejarnos, á nosaltres, á Barcelona y á Catalunya.

L'Ajuntament de Cette, sabedor de la tornada del ORFEÓ havia votat una important quantitat pera organisar, en la nit del día 23, un concert en honor y á benefici nostre. Tota la població de Cette ens esperava en la gran plassa de la vila, mes la impossibilitat de modificar l'itinerari marcat en la marxa dels trens, privaren al ORFEÓ d'acceptar tant delicada proba d'atenció, que agraheix de tot cor.

A la una de la tarde del día 24 trepitjá altra volta l'ORFEÓ CATALÁ lo terror de la patria, y jjoyosa recordança! la primera veu que al arribarhi escoltá fou la d'enhorabona que per sos triomfs li donava una nombrosa comissió del «Centre Catalá de Castelló d'Ampurias,» que va anar expressament á Portbou per aquest objecte. L'ORFEÓ, agrahintli com era degut aquesta demostració d'afecte y de germanor, cantá en honor de la delegació del esmentat Centre la patriótica cançó *Los Segadors*.

A la Estació de Figueras trobá l'ORFEÓ las societats corals «Erato» y «Amistad figuerense,» ab sos pendons, junt ab comissions del «Círculo de Apolo» y d'altras corporacions, que volgueren fernos avinenta la part que en nostra joia prenián, y obsequiarnos ab un delicat refresch. L'ORFEÓ, després d'haver regraciat degudament á tant galants Corporacions figuerencas, correspongué á sas atencions cantant *La*

Pastoreta. No pogué cantar altrás composicions, com desitjava y sos obsequiadors merexían, per no consentirho la curta parada que fa 'l tren en la hermosa capital del Ampurdá.

Representacions del «Centre Regionalista de Girona,» del «Centre Catalá de Mollet» y la del «Centre Catalá de Sabadell,» que vingué expressament á Moncada, saludaren també al ORFEÓ CATALÁ al passar per eixas poblacions, y entre ellas y l' ORFEÓ 's creuharen paraulas d' exquisita cortesia, de germanívol afecte y de patriótic entussiasme.

Mes ahont los obsequis que á nostra Corporació 's feren superaren á lo més grandíós que 'ns podíam imaginar fou aquí, á Barcelona. Ja desde 'l primer moment que marxaren cap á Nice nostres coristas va semblar qu' en aquesta casa s' hi celebrés un jubileu. Alló era una professó feta de familias de coristas, socis protectors, periodistas, enviats de corporacions amigas, y hasta personas desconegudas, que venían á saber noticias, á rebre las últimas impressions. Y 's calculava per días y per horas ahont eran y qué feyan los orfeonistas; cada carta que venía, cada telegrama qu' arribava era llegit ab afany, copiat y trasmés verbalment per tot arreu. En los últims días, sobre tot, era un deliri, un verdader frenesi lo que de tothom s' havia apoderat, y molts dels que m' escoltan guardarán segurament memoria de la llarga y fragorosa salva d' aplaudiments, acompanyada de viscas á Catalunya, al ORFEÓ y á Lluís Millet, ab que fou acullida la lectura del telegrama en que se 'ns participava lo resultat del concurs. Aquest fou conegut desseguida, al sentdemá los diaris lo publicavan y l' ORFEÓ lo comunicava oficialment á totas las corporacions amigas; las felicitacions de paraula, per escrit y per telégrafo, venían á dotzenas; l' Alcalde disposava que la guardia municipal montada y la d' á peu, junt ab la banda del Ajuntament anessen á la estació del ferrocarril de França y 's posessen á la disposició del ORFEÓ; lo Governador autorisava gustós la manifestació de simpatia que 's projectava, y lo Cónsul de França 's disposava á rebre ab tota pompa al ORFEÓ quan al arribar anés á saludarlo....

Y vingué la nit del día 24 de Novembre. Mitj' hora abans

de l' arribada del tren no 's podia dar un pas per la estació del ferro-carril de Fransa. Allí s' hi trobavan distingidas personalitats musicals y nombrosas comissions de la Unió Catalanista, Lliga de Catalunya, Centre Excursionista de Catalunya, Círcol de Sant Lluch, Ateneo Barcelonés, Associació popular regionalista, Asociación musical de Barcelona, Centre escolar catalanista, Associació de coros de Clavé, ab son pendó, Catalunya Nova, Niu Guerrer y Antichs Guerrers ab son pendóns respectius, Institució Catalana de Música, Societats corals Pau y Esperança y Joventut Catalana, abdues també ab sos pendóns. En l' andén la concurrencia hi formigüejava y 's contavan los minuts que trigaria en arribar lo tren; á fora, en lo passeig de la Aduana, una munió incomptable de gent ho omplía tot, fins á fer parar la circulació de cotxes y tranvías. Y per tot arreu caras alegres, en tots los llabis riallas joyosas, en totas las bocas alabansas al ORFEÓ y elogis entusiasmats als seus Director y Mestres. Tots visquem en aquell quart d' hora la vida d' un any.

Per fi arribá 'l tren. Totas las mans aplaudiren y tothom aclamava al ORFEÓ y á Catalunya. La Banda municipal saludá al ORFEÓ ab la marxa del Rey D. Joan, anomenada dels Comptes de Barcelona. La confusió durá una estona llarga, per que tots teníam d' abraçar y felicitar á personas coralment estimadas, tots havíam d' estrenyer mans amigas. Al últim s' organisá la comitiva y 'ns posarem en marxa. Los viscas á Catalunya, á Barcelona, al ORFEÓ y á Nice no s' interromperen may en tota la llarga ruta que seguirem; las aceras, las botigas, las entradas de las casas, los balcons, tot estava plé de gom á gom, de personas que ab viscas y picaements de mans saludavan á nostra Senyera y la honoravan ab una pluja de fullas y coronas de llorer al eixir de la estació y en varis llocs del tragecte. La banda municipal tocant armoniosas composicions, los viscas á Catalunya, al ORFEÓ y á Nice, del numerós públich y dels orfeonistas, y las llums de bengala qu' il·luminavan molts dels carrers, imprimían á la manifestació un aspecte grandió, animat y fantástich.

Per fi poguerem arribar treballosament á la plassa de Sant Jaume, y una comissió de la Junta pujá ab lo Director á salu-

dar al Alcalde, que 'ls dirigí paraulas de felicitació y encoratjament, després de lo qual las tres seccions del coro cantaren *Lo Cant de la Senyera* y *Los Segadors*, responnent lo públich que omplía completament la plassa ab unánims viscas al ORFEÓ, á Barcelona y á Catalunya. Passant entre aplausos per lo carrer de Fernando y Rambla (ahont la Lliga de Catalunya, que tenia endomassats sos balcones y llums de bengala encesas, nos feu una grandiosa ovació) anarem á saludar al Sr. Consul de França, que feu issar en honor nostre la bandera de sa nació. Després de varias frasses de viva simpatía que 's creuharen, lo coro cantá la *Marsellesa* y *La Pastoreta*.

Fetas aquestas visitas de cortesía 's dirigí la comitiva, acompanyada sempre per la guardia y la banda municipals, cap al domicili social, que tenia los ampits de sos balcones cuberts ab la bandera catalana. Quant la Senyera va entrar en la plassa de Sant Just aquesta aparegué enlluminada per nombrosas flamas de bengala de varis colors que li davan un hermos y fantástich aspecte, y los socis que omplenavan los balcones aplaudían á més no poder y saludavan ab grans aclamacions lo victoriós retorn de la secció d' homes del nostre cos coral.

Ab prou feyna s' hi podia entrar en aquesta casa: totas las salas estavan plenas de gom á gom de personas conegudas y desconegudas, pero totas entussiasmadas, donchs no paravan d' aplaudir y d' aclamar al ORFEÓ CATALÁ. Per fi 's pogué entrar en la gran sala d' actes, adornada expressament ab banderas catalanas y palmas, que servían de cobricel als bustos de Clavé y de Millet. Los pendons y las comissions de las societats que 'ns honraren formant part de la comitiva, completaren sa gentil galantería ocupant entre nosaltres lo lloch preferent que se 'ls tenia reservat.

Lo vocal de la Junta Directiva, Sr. Sarrá, ab entussiasmas paraulas doná la benvinguda als llorejats de Nice, y en obsequi dels matexos la secció de senyoretas, dirigida per la senyora Wehrle, va cantar la *Cançó montanyenca* de Millet, premiada en lo Certámen d' Olot; D. Joaquím Cabot y Rovira llegí una patriótica y entussiasta poesia, donant l' enhorabona al ORFEÓ, y 'l President doná á tots las gracias ab un

sentidíssim discurs, tot ell saturat d'alabansas á l'obra del ilustre Clavé y d'intens amor á la patria catalana.

Tal fou, senyors, borrosa y descoloridament descrita, la anada del ORFEÓ CATALÁ á Nice. Fou un acte trascendental pera la nostra Associació que tindrà induptablement una gran y favorable influencia en son pervindre. Avuy per avuy ja's por dir que'n toquem los resultats, donchs estem rebent continuament grans probas de consideració y simpatía de las personalitats y corporacions més distingidas, quals distincions l'ORFEÓ agraeix en gran manera y las accepta com á un compromís de treballar sempre, sense fatigas ni desmay, pera serne mereixedor. Y ho será sempre, no ho dupteu.

Varis entussiasas del ORFEÓ, pera ajudarlo á cubrir en part los gastos que sa anada á Nice li havia ocasionat, organisaren un concert á benefici nostre. L'ORFEÓ acceptá ab gratitut l'oferiment, acordá executar lo programa y dedicá la funció al Excm. Ajuntament d'aquesta ciutat, en proba de gratitut al poble de Barcelona per la grandiosa rebuda que li feu al tornar de Nice.

Lo concert se verificá lo día 12 de Desembre á la tarde, en lo Teatre Lírich, baix lo següent programa: 1.ª PART: *Los Segadors*, Millet; *La ploma de perdiu*, Comella, lo *Cant dels aucells* y *Jovenívola*, Millet; lo *Somni d'una verge*, Clavé, y *La Bandera Catalana*, García Robles.—2.ª PART, composicions cantadas en lo concurs internacional de Nice: *Solfeig doble fuga y coral á quatre veus*, Gaubert-Rose; la *Separació dels Apóstols*, Reuschel; *Los Pescadors* y *La Brema*, Clavé.—3.ª PART: *Choral á boca tancada*, Millet; la *Verge bressant*, César Franck; *Kyrie y Credo*, de la missa del Papa Marcello, Palestina, y lo *Cant de la Senyera*, Millet.

Acabada la segona part, durant tota la qual l'entussiasme del públich excedí á tot lo que puga imaginar-se, l'Ajuntament de nostra ciutat feu present al ORFEÓ d'una corona de argent, imitant roure y llover, ab l'escut de Barcelona en la llassada y la següent inscripció: «*L'Ajuntament de Barcelona al ORFEÓ CATALÁ*.—12 Desembre, 1897.»—Lo nostre Di-

rector, al rébrerla, coroná ab ella lo busto de Clavé que presidía la festa, acte que fou aplaudidíssim.

Durant lo concert los premis y diplomas guanyats á Nice estigueren exposats en lo vestíbul del Teatre.

Las demostraciós de simpatía que aquell día se li feren al ORFEÓ foren tantas y tan expressivas, que 'l pot ben asse-nyalar ab pedra blanca.

Contant com una sola las varias audiciós que doná á Nice y aquí á Barcelona lo día de son retorn, suman 20 las vegadas que durant l' any 1897 l' ORFEÓ CATALÁ ha sotmés al judici y crítica del públich sos mérits y sos avensos artístichs. Si hi hagués hagut temps material y compromisos anteriorment contrets no 'ns haguessen lligat moltes vegadas las mans, lo nombre de audiciós qu' hauríam donat fora encara molt més gran, porque se 'ns han fet tantas y tan afalagadoras proposiciós, que si no las hem acceptat ha sigut ab verdadera recansa. En aquest cas se troba una excursió á Soller (Mallorca,) un' altra á Olot, un' altra á Tarrassa, un concert en lo Teatre Romea á petició de la «Associació Popular Regionalista,» un altre en lo Teatre Principal que 'ns demaná lo «Círculo Ecuestre,» y un altre en lo Lírich á benefici dels inundats de Valencia. Si á aytals demandas que tant y tant nos honran, no hi hem pogut accedir, no per aixó les agrahím menos.

En los concerts celebrats, los *solos* que algunas composiciós tenen han sigut cantats per D.ª Emerenciana Wehrle; las pessas que ha cantat la secció de noys sols, han sigut ensajadas y dirigidas per son mestre En Joseph M.ª Comella, y las composiciós qu' ho exigiren foren acompanyadas al piano y al armonium per En Joan Salvat y En Joseph M.ª Comella respectivament. No cal que jo vos diga com compliren tots ells sa tasca: vos ho diuhen ab mes eloqüencia los aplausos que 'l públich los hi dedicá sempre.

¿Cal que á vosaltres, que 'l coneixeu pessa per pessa, vos parli del nostre repertori? Ni jo tinch la necessaria instrucció

técnica pera judicarlo, ni vosaltres que may haveu deixat de aprofitar las ocasions de gaudirvos assaborint sas bellesas, ho necessiteu. Si quelcom jo n' hagués de dir no podria fer mes que repetir lo que tots los inteligents y coneixedors d'aquestos assumptos han dit tantas vegadas de paraula y ab lletras de motllo, ço es, que dificilment se trobaria una corporació coral que 'l tinga més selecte. Permeteume, donchs, que 'm limiti á llegirvos lo títol de las composicions que 'l componen:

MÚSICA REL·LIGIOSA

<i>Regina cæli.</i>	AICHINGER.
<i>Goigs á la Verge.</i>	BRUDIEU.
<i>Qué ditxosos heu estat.</i>	BACH.
<i>Tinch l' ànima entregada.</i>	Id.
<i>Oració del mati.</i>	BERLIOZ.
<i>Gradual á la Verge.</i>	COMELLA.
<i>La Verge bressant.</i>	C. FRANCK.
<i>Missa (en sol major, n.º 3).</i>	GOUNOD.
<i>In monte Oliveti.</i>	PALESTRINA.
<i>Tantum ergo.</i>	MILLET.
<i>Ave verum.</i>	MOZART.
<i>Missa del Papa Marcello.</i>	PALESTRINA.
<i>Ave Maria.</i>	Id.
<i>Tantum ergo.</i>	Id.
<i>Benedictus.</i>	PALESTRINA.
<i>Verum caro, panem verum.</i>	ROLAND DE LASSUS
<i>La separació dels Apóstols.</i>	REUSCHEL.
<i>Lo Sopar dels Apóstols.</i>	WAGNER.
<i>Missa (O quan gloriosum est regnum)</i>	VICTORIA.
<i>Ave Maria.</i>	Id.
<i>O vos omnes.</i>	Id.
<i>O magnum mysterium.</i>	Id.
<i>Jesu dulcis.</i>	Id.
<i>Ecce quomodo moritur justus.</i>	Id.
<i>Duo seraphim clamabant.</i>	Id.
<i>Sanctus.</i>	VIVES.

CANSONS POPULARS ARMONISADAS

<i>Isabel.</i>	BURGÉS.
<i>La ploma de perdiu.</i>	COMELLA.
<i>Lo Noy de la Mare.</i>	Id.
<i>Lo Cant dels aucells.</i>	MILLET.
<i>Los Fadrins de Sant Boy.</i>	Id.
<i>Lo Pastoret.</i>	Id.
<i>Los Segadors.</i>	Id.
<i>Los tres tambors.</i>	VIVES.
<i>La Filadora.</i>	Id.
<i>La Pastoreta.</i>	Id.
<i>La Filla del marxant.</i>	Id.
<i>Los Segadors.</i>	Id.
<i>La Bolangera.</i>	NOGUERA.

COMPOSICIONS D' AUTORS CATALANS

<i>Les sagetes que amor tira...</i> (madrigal)...	BRUDIEU.
<i>De bon matí.</i>	CLAVE.
<i>La Brema.</i>	Id.
<i>Lo Somni d' una verge.</i>	Id.
<i>Goigs y planys.</i>	Id.
<i>Los Pescadors.</i>	Id.
<i>Llissó de solfeig.</i>	COMELLA.
<i>Petita fuga.</i>	Id.
<i>La Bandera Catalana.</i>	GARCÍA ROBLES.
<i>Las Orenetas.</i>	LAPORTA.
<i>Cançó.</i>	LAMOTHE.
<i>Jovenívola.</i>	MILLET.
<i>Coral (á boca tancada).</i>	Id.
<i>Hymne á Catalunya.</i>	Id.
<i>Cant de la Senyera.</i>	Id.
<i>L' Emigrant.</i>	VIVES.
<i>La Complanta d' En Guillem.</i>	Id.

COMPOSICIONS D' AUTORS FORASTERS

<i>Las Balladas de Lormont.</i>	C. FRANCK.
<i>Lluny del mon.</i>	GADE.

<i>Salut á Nice.</i>	GAUBERT-ROSE.
<i>Xiula 'l fuet.</i>	GRIEG.
<i>Cançó de noys.</i>	Id.
<i>Hålling.</i>	Id.
<i>Idili.</i>	Id.
<i>La Patria nova.</i>	Id.
<i>Israel á Egipte.</i>	HÆNDEL.
<i>Lo vel de la núvia, (fragment de Las</i>	
<i>Estacions.</i>	HAYDN.
<i>Repós.</i>	KLOSS.
<i>La flauta encantada.</i>	MOZART.
<i>Brindis del Rhin.</i>	MENDELSSON.
<i>Marina.</i>	Id.
<i>Si á Deu plau.</i>	Id.
<i>Serenata.</i>	OTTO.
<i>Sant dilluns.</i>	Id.
<i>Madrigal.</i>	PALESTRINA.
<i>La Marsellaise (á 4 veus, edició ofi-</i>	
<i>cial.</i>	ROUGET DE L' ISLE.
<i>La Vetlla dels conjurats.</i>	SCHUMANN.
<i>Las Campanetas.</i>	Id.
<i>Cant de llibertat.</i>	Id.
<i>Chor dels pelegrins.</i>	WAGNER.
<i>Guernikako arbola.</i>	IPARRAGUIRRE.
<i>Marxa dels moliners.</i>	ZÖLLNER.
<i>Cant de Nadal.</i>	Popular alemanya.
<i>Los remers del Volga.</i>	Popular rusa.
<i>Himne nacional rus.</i>	***

No hi he posat las que fa molt temps que no s' han cantat y que s' haurían d' estudiar novament si se 'n hagués de donar un' altra audició. Las composicions quins títols están en lletra cursiva son las que s' han estrenat aquest any que historiém.

Héusela aquí detallada la nostra campanya artística del any 1897. Molts llorers hem guanyat, molt ha crescut nostre prestigi, no hi ha dupte; mes l' ideal del ORFEÓ CATALÁ no 's reduheix á conseguir éxits, y aplausos y ovacions. Sas miras

son més grans; sos propòsits més desintéressats; sas aspiracions van mes amunt, molt més amunt.

L' ORFEÓ CATALÁ aspira á depurar lo gust del públich fentli sentir las millors obras dels compositors cataláns y estrangers, executadas ab tota la delicadesa y perfecció possibles.—¿Ho ha lograt?—No pas del tot encara; mes l' afany ab que lo públich acudeix á nostras audicions y las mostras d' aprobació que 'ns dona, demostra que no es pas perdut lo temps qu' hi hem esmersat.

L' ORFEÓ CATALÁ aspira á que siga per tothom estimada, ab tot lo inmens valor que té, la música del nostre poble, aqueixa música que reflexa 'l cor y 'ls sentiments que l' animan; que riu, y plora, y adora á Deu, com ploran y riuen y adoran á Deu los cors catalans.—¿Ho ha conseguit ja?—No, per desgracia, encara no; mes la reacció qu' en honor de nostra música popular s' ha fet, es ja evident. En las festas de moltras casas particulars es ja de bon tó substituhir las romansas, nocturns, elegías y demés cursis y desabridas obras per composicions catalanas ó per cansons de la nostra terra; reputats compositors enriqueixen ab los tresors de la armonía nostras ricas cansóns, ó van á cercarhi los principals y mes hermosos temas de sas composicions musicals; y, seguint l' exemple de 'n Sanchez Gavanyach, autor de la *Cova dels Orbs*, los mestres Pedrell, Vives, Morera, García Robles, etc., logran just renóm y merescuda fama portant al teatro lo remoreig del nostre mar llatí, los murmulles de nostras boscurias y la fragancia de la farigola y del romaní que embauman las concas y montanyas catalanas.

Finalment, l' ORFEÓ CATALÁ aspira á desterrar del temple del Senyor la música sensual y prostituhida que l' havia invadit, substituhintla per la verament relligiosa, per la que, prenent per font d' origen lo cant gregoriá, se subjecta com enamorada esclava á las prescripcions litúrgicas y, dirigintse al cor y al esperit del creyent, acreix sa relligiositat y sa adoració á la Bondat Suprema.—Tampoch ha lograt per complert encara l' ORFEÓ CATALÁ aquesta aspiració seua; mes los entussiastas de la música relligiosa polifónica, que comensan ja á esser numerosos; las tentativas qu' en la darrera cuares-

ma's feren pera reinstaurar en algunas iglesias la música que, pera gloria del art y prestigi de la relligió, sempre s' hi deuría haber sentit; aquella sèvera Setmana Santa que, á l' istil de las de Sant Gervasi de París, celebrarem á Sant Felip Neri; lo sollicitat que l' ORFEÓ s' ha vist pera cantar en varis temples missas, motets y pregarias de Palestrina, Bru-dieu, Ingegneri, Victoria, Roland de Lassus, etc. y, per últim, la formació d' una capella de música á Sant Felip Neri, consagrada exclusivament á la execució de música polifónica, demostren que no trigarém gayre, en tenir lo goig de veurer nostres esforços coronats d' éxit.

Seguiu donchs, mestres y coristas del ORFEÓ CATALÁ, seguiu serens y animosos com fins are, sense vacilacions ni desmay, lo camí comensat. Al cap d' amunt hi trobaréu la terra de prometensa, que ja en l' horitzó comensa á ovirarse. L' Art digne, la Patria santa y la veneranda Relligió en vo-saltres fian y esperan. ¡Avant, donchs, y que Deu vos ajudi!...

HE DIT.

DICTA DIRECTIVA

President

Mrs. Miller & Page

Treasurer

Mrs. Page & Page

Secretary

Robert Miller & Page

Comptroller

John Miller & Page

Treasurer

John Miller & Page

Librarian

John Miller & Page

LLISTA DELS SENYORS SOCIS

FINS LO DIA 1.er D' ABRIL DE 1898

DIRECTIO ARTISTICA

Director

Mrs. Miller & Page

Sub Director

John Miller & Page

Professor de Cant

Robert Miller & Page

Professor de Solfeig

John Miller & Page

SENYORS SOCIS HONORARIS

Robert Miller & Page

John Miller & Page

John Miller & Page

John Miller & Page

John Miller & Page

JUNTA DIRECTIVA

President:

Joan Millet y Pagés.

Vispresident:

Pere Pagés y Rueda.

Secretari primer:

Frederich Viñas y Cusi.

Secretari segon:

Manel Soler y Aragonés.

Tresorer:

Tomás Millet y Estapé.

Bibliotecari:

Antoni Roca y Codina.

Vocals:

Pere Mascaró y Benaprés.

Andreu Serrá y Labertí.

Ramón Farrarons y Algué.

DIRECCIÓ ARTÍSTICA

Director:

Lluís Millet y Pagés.

Sub Director:

Joseph M.ª Comella y Fàbrega.

Professora de Cant:

Emerenciana Wehrle y Anfrún.

Mestre de Solfeig:

Joan Salvat y Crespi.

SENYORS SOCIS HONORARIS

Dmitri Slaviansky d'Agreneff.

Olga Slaviansky d'Agreneff.

Antoni Gallissá.

Felip Pedrell.

Antoni Nicolau.

CORISTAS.—SECCIÓ D' HOMES

Alonso, Mateu.	Lapeyra, Enrich.
Alvarez, Narcís.	Lleyxá, Francesch.
Aragonés, Arthur.	Llorens, Just Joseph.
Arana, Francisco.	Mariné, Juli.
Artús, Isidro.	Mayor, Angel.
Badía, Enrich.	Masip, Emili.
Barberá, Joseph.	Masó y Goula, Joseph.
Barrionuevo, Joseph.	Millet y Villá, Pere A.
Bartoli, Simó.	Montlleó, Joseph.
Berenguer, Joan.	Nieto, Joseph.
Bonet, Abel.	Oriol, Joan.
Bonet, Angel.	Pach, Ramón.
Borrás, Rafel.	Palau, Claudi.
Calvo, Ramón.	Parera Tomás.
Capmany, Aureli.	Pastor, Vicents.
Casamitjana, Joseph.	Poblet, Joan.
Castells, Tomás.	Pomar, Bartomeu.
Cerdá, Joseph.	Pons, Joan Baptista.
Cusiné, Joseph.	Portell, Alexandre.
Enrich, Lluís.	Posiello, Miquel.
Farrarons, Ramón.	Prat, Joaquím.
Farrés, Emili.	Puig, Francisco.
Farrés, Marcell.	Puigjaner, Francisco.
Ferrer, Andreu.	Pujol, Francesch.
Ferrer, Domingo.	Rafart, Eduard.
Gaspar, Miquel.	Roca, Antoni.
Gassó, Antón.	Sala, Angel.
Gay, Joaquím Manel.	Saló, Joseph.
Gibert, Jascinto.	Sancho, Emili.
Giralt, Agustí.	Serrá, Andreu.
Giralt, Conrat.	Soler y Aragonés, Joan.
Gonzalez, Joseph.	Vall, Jaume.
Gonzalo, Eduart.	Valls, Joan.
Guiu, Ramón.	Valls, Miquel.
Guarro, Agustí.	Ventura, Pere.
Guitart, Ferran.	Virgili, Pere.
Guitart, Ramón.	Vives, Rafel.
Jabato, Tomás.	Xifré, Frederich.

CORISTAS DEIXEBLES

Aceituno, Francisco.	Artamendi, Estanislau.
Aguiló Ricart.	Arús, Joseph M. ^a
Albertos, Umbert.	Barberá, Manel.
Alonso, Manel.	Blanch, Sebastiá.
Altet, Sebastiá.	Canellas, Joan.

Casulá, Joseph M. ¹	Parramon, Joan.
Cusiné, Cèssar.	Plana, Joseph.
Daniel, Baldomero.	Planas, Jaume.
Domenech, Joseph M. ²	Planas, Joan.
Durán, Emili.	Planas, Joseph.
Espinach, Joseph.	Reixach, Joan.
Ferrer, Joseph.	Ribé, Manel.
Giró, Francisco.	Torrus, Joseph.
Marfull, Pere Joan.	Vives, Camilo.
Obea, Francisco.	

CORISTAS.—SECCIÓ DE SENYORETAS

Aguiló, Josepha.	Mató, Antonia.
Aguiló, Paula.	Mató, Concepció.
Aldavert, Margarida.	Merly, Concepció.
Cabeza, Carme.	Millet y Villá, Dolors.
Cardona, Assumpció.	Pagés, Humbelina.
Cardona, Pilar.	Palau, Agna.
Comba, Eulària.	Perciba, Carme.
Costa, Adela.	Petrus, Mercé.
Costa, Joana.	Pons, Rosa.
Curet, Carme.	Prunell, Rosa.
Domenech, Angela.	Puig, Mercé.
Durán, Joana.	Puigjaner, Enriqueta.
Estapé, Francisca.	Rafart, Trinitat.
Estapé, Maria.	Roca, Loreto.
Falcó, Balbina.	Roca, Pilar.
Fenosa, Antonia.	Salés, Carme.
Fortuny, Rosa.	Salvat, Francisca.
Framis, Francisca.	Taltavull, Agnès.
Gasull, Joaquina.	Ticó, Angela.
Gasull, Teresa.	Ticó, Delfina.
Marimon, Narcisa	Villamore, Mercé.
Martell, Joana.	

CORISTAS.—SENYORETAS DEIXEBLES

Batet, Teresa.	Marcos, Adela.
Brugada, Concepció.	Moragas, Maria.
Casulá, Mercé.	Pagés, Elissa.
Durán, Constança.	Perciba, Josepha.
Durán, Josepha.	Raset, Josephina.
Ferrer, Maria Teresa.	Rosés, Angela.
Garriga, Montserrat.	Ribas, Dolors.
Genovés, Carolina.	Ribosa, Carme.
Gimenez, Martina.	Usich, Agneta.
Gimenez, Montserrat.	Valldaura, Montserrat.
Jordana, Enriqueta.	Vill-lloch, Caritat.
Marcó, Trinitat.	Xifré, Dolors.

CORISTAS.—SECCIÓ DE NOYS (1)

Alsina, Joan.
Amat, Jascinto.
Amat, Vicents.
Aresté, Francisco.
Bofarull, Joan.
Buyosa, Ramón.
Campá, Amadeu.
Cillero, Melquiades.
Curet, Joan.
Ferrer, Arthur.
Fuster, Pere.
Guilera, Antoni.
Huard, Enrich.
Jordana, Fausti.
Llambi, Joseph.
Manzanares, Joseph.
Marimón, Pere.

Martí, Felip.
Mirabent, Francisco.
Pardo, Carles.
Pardo, Francisco.
Petrus; Eduard.
Pons, Joseph.
Portas, Emili.
Puigjaner, Ricard.
Reixachs, Joseph.
Rodón, Albert.
Roig, Joseph.
Roiget, Lluís.
Rota, Domingo.
Sala, Francisco.
Sampietro, Joaquim.
Subidé, Joseph.
Triadó, Francisco.

CORISTAS DEIXEBLES.—SECCIÓ DE NOYS

Alsina, Antoni.
Baró, Emili.
Blasi, Joseph M.^a
Bobés, Arcadi de
Colomé y Ballina, Antoni.
Escals, Antoni.
Espinach, Frederick.
Famadas, Joseph.
Ferrer, Arthur.
Granollers, Alfons.
Larruy, Ramon.
Massot, Daniel.

Massot, Jaume.
Meix, Jaume.
Mirabent, Francisco.
Nabas, Jaume.
Pardo, Victor.
Prius, Emili.
Sancho, Joan.
Simon, Daniel.
Soler, Francisco.
Torné, Joan.
Xifré, Eduard.

SOCIS PROTECTORS

Abadal, Joan.
Aballó, Joseph.
Aguiló, Eugeni.
Aguiló y Valls, Eugeni.
Agustí, Eduard.
Alañá Gustau.
Aldavert, Joaquím.
Aldavert, Pere.
Aldrich, Joaquím.

Alfonso, Francisco.
Alió, Francisco.
Alsina, Emili.
Alsina, Estanislau.
Alsina, Ferrán.
Alsina, Pere.
Alvarez, Francisco.
Amat y Martinez, Joseph.
Amat, Rafael.

(1) Los noys no son socis.

- Anaya, Francisco.
Anglada, Silvestre.
Antich, Anton.
Antich, Jaume.
Aragonés, Joseph.
Arias, Francisco.
Arnó, Pere.
Arqué, Carles.
Arraut, Llorens.
Arús, Jaume.
Artamendi, Dionisi.
Artés y Romeu, Andreu.
Artés y Saladrigas, Andreu.
Artús y Ferrer, Joan.
Astor, Pere.
Augé, Miquel.
Atcher, Joaquím.
Aymar, Pere.
Badía, Francisco.
Badosa, Felip.
Baladía, Jaume.
Balil, Joseph M.^a
Baltá y Pujol, Joseph.
Barba, Anton.
Barceló Llobet, Joseph.
Barceló y Albert, Joan.
Bartrina, Lluís.
Barrecheguren, Joan.
Bascompte, Joseph.
Bassal, Joseph.
Bassegoda, Bonaventura.
Bassols y Serra, Vicents.
Basté, Andreu.
Batlle, Eduard.
Batlle, Hermenegild.
Batlló y Batlló, Frederich.
Baynach, Manel.
Bellfort, Félix.
Beltrí, Francisco.
Benavent, Francisco.
Bertran, Gabriel.
Bertran, Joan.
Bertran y Maristany, J.
Bertran y Trujols, Ferrán.
Beruete, Serafi.
Biada, Joan.
Biayna, Ramón.
Bilardell, Ricart.
Bis, Domingo.
Blanch Martí, Joan.
Blasi, Joseph.
Bofarull, Carles de
Bofarull, Joan.
Bofarull y París, Feliciá.
Bofill, Francisco.
Bohigas, Juliá.
Boladeras, Joseph.
Bonet, Albert.
Bonet, Ciriach.
Bonet, Llorens.
Borbonés, Enrich.
Borbon, Francisco.
Bordas, Frederich.
Bordas y Carreras, Anton.
Borrás, Enrich.
Borrell, Agustí.
Bosch, Enrich.
Bot, Joseph.
Botey, Joseph.
Bova, Joan.
Brossa y Sangerman, V.
Bruguera Joaquím.
Bruguera, Salvador.
Brugueras, Anton.
Brunet, Francisco.
Brunet, Joan.
Bultó, Isidro.
Bultó y Sert, Francisco.
Burgés, Manel.
Buyosa, Anton.
Buxaderas, Eduard.
Caba, Enrich.
Caballer, Antoni.
Caballer, Joan.
Cabot, Ricart.
Cabot Rovira, Joaquím.
Cabré, Baldomero.
Cacharo, Pauli.
Calduch, Joseph.
Calopa, Bonaventura.
Calsina, Angel.
Callís, Joaquím.
Camarasa, Esteve.
Camp y Victori, Mario.
Camplá, Victori.
Camps, Lluís.
Canals Emili.
Cantillon, Enrich.
Capdevila, Antoni.
Capella, Joseph M.^a
Capmany, Pere M.
Capo y Varet, Baltasar.
Cardona y Turró, Jaume.
Caralps y Puig, Miquel.

- Caralt, Enrich.
Carbonell, Andreu.
Cardona, Jaume.
Carné, Eduard.
Carreras, Joaquim.
Casadó Tisans, Joan.
Casanovas Borrás, Joan.
Casas y Domenech, Joan.
Casas y Domenech, Fco.
Casals, Ignasi.
Casas, Antoni.
Casas, Enrich.
Casas, Francisco.
Casas, Joseph.
Casas y Tarragó, F.
Casanovas, Claudi.
Casanovas, Joseph.
Cases, Melció.
Castellvell, Joan.
Catarineu, Joseph.
Caze, Jordi.
Cercavins Tort, Isidro.
Cerdá, Ceferí.
Cester, Eusebi.
Civil, Joseph.
Civil, Pere.
Civil, Salvador.
Cisteró, Salvador.
Ciurana, Enrich.
Clapés, Aleix.
Clarà, Ramon.
Closas, Ramón.
Coca, Joan de la C.
Codina, Pere.
Codina, Ramón.
Codina y Pagés, Salvador.
Colomé y Bosomba, A.
Coll, Miquel.
Comas, Antoni.
Comas, Ignasi.
Comas, Joseph.
Comella Antoni.
Comella, Pere.
Corretger y Valls, Joseph.
Corrons, Jascinto.
Corrons, Joseph M.^a
Cornet, Salvador.
Cortada, Alexandre.
Cortada, Miquel.
Costa y Grande, Agustí.
Costa, Joan.
Costa y Nogueras, Vicens.
Costa, Francisco.
Creixans, Enrich.
Crespi, Joan.
Criqueu, Joan.
Cros, Pere.
Cuadras, Salvador.
Cubero, Joseph.
Cutina y Rossell, Joan.
Cuyás, Aleix.
Cuxart, Pere.
Dalmau, Antoni de P.
Daniel, Eusebi.
Degollada, Manel.
Domenech, Anselm.
Domenech y Muntaner, E.
Durán, Alexandre.
Durán, Francesch.
Durán, Joseph.
Elías, Joan.
Errando, Manel.
Escardíbul, Joseph.
Escofet, Pere.
Escofet, Sebastià.
Español, Jaume.
Espel, Ramón.
Espíell, Eduard.
Estapé, Camilo.
Estapé, Santiago.
Estapé y Maristany, Pau.
Estapé y Millet, Grau.
Estapé y Millet, Salvador.
Estasen, Lluís.
Esteban Bustamante, J.
Estela, Pere.
Fabra, Pompeu.
Fabrè y Oliver, Joan.
Fargas, Joseph.
Fargas, Miquel.
Farrán, Joan.
Farriols, Francisco.
Farnés y Vinyeta, Pere.
Fayos, Francesch.
Feliu y Codina, Joan.
Ferrer Batlle, Joseph.
Ferrer, Joseph.
Ferrer y Ferrer, Anton.
Ferrer y Ferrer, Pau.
Ferrer y Casals, Miquel.
Ferrer y Torelló, Joan.
Ferrés, Joseph.
Ferrés, Francisco.
Fernandez, Bonaventura.

Figueras, Jaume.
Filella, Miquel.
Flaquer, Enrich.
Flos y Calcat, Francisco.
Folguera, Manel.
Fonolleda, Jaume.
Font, Frederich.
Font, Marcel.
Font, Ramon.
Font de Rubinat, Pau.
Fonta, Joan Bta.
Fontanills, Antoni.
Fortuny, Francisco.
Fortuny, Jaume.
Foxá, Francisco de A.
Framis, Joan.
Framis, Joseph.
Framis y Manen, Joan.
Francás, Joseph.
Freixas, Francisco.
Freixas, Jaume.
Freixas y Freixas, F. de A.
Fuster, Pere.
Gambús, Joseph.
García, Joan.
García, Joseph.
García, Lluís.
García Robles, Joseph.
Garriga Mestansa, B.
Garrigay Cabrero, Ramon.
Galilea, Anton.
Gatell, Lluís.
Gibert, Pere.
Gifreda, Antoni.
Gimenez, Manel.
Gimenez, Joseph.
Giol, Rafel.
Giralt, Enrich.
Goberna, Robert.
Golferichs, Macari.
Gorchs, Enrich.
Gorchs, Ramon.
Gracia, Gabriel.
Grau Sabat, Joseph.
Gual, Adrià.
Guardia, Rafel.
Guarro, Mariano.
Gubern, Joan.
Guimerá, Angel.
Guiteras, Eusebi.
Güell, Eusebi.
Huard, Albert.

Huard, Enrich.
Huguet, Joseph.
Icart, Miquel.
Jeanbernát, Anton.
Jorba, Emili.
Juanico, Joseph.
Juliá, Joseph.
Lafarga, Lluís.
Lamothe, Joan.
Lapeyra, Joseph.
Lapeyra, Leandre.
Laporta, Miquel.
Latorre, Felip.
Lleonart, Joseph.
Llimona, Joan.
Llimona, Joseph.
Llobet, Francisco.
Llobet, Joan.
Llobet y Solés, Miquel.
Llop y Vives, Joseph.
Llopert, Francisco de A.
Llonch, Jaume.
Llorens, Eduard.
Llorens y Colomé, J.
Lloveras, Manel.
Macaya, Joseph.
Majó, Joan.
Malagarriga, Joseph.
Malet, Francisco de P.
Mangrané, Joan.
Manheim, Adolf.
Marca, Jaume.
Marieges, Joseph.
Mariné, Joseph.
Maristany, Félix.
Maristany, Grau.
Maristany, Isidro.
Maristany, Lluís G.
Marquet, Eduard.
Martí Coll, Anton de P.
Martí, Enrich.
Martí, Tomás.
Martí, Frederich.
Martí, Francisco de P.
Martinez, Enrich.
Martinez y Gonzalez A.
Martinez y Serriñá, A.
Martinez y Serriñá, E.
Martorell, Joan.
Mas, Domingo.
Mas, Joseph.
Mas, Lluís.

- Masachs, Francesch.
Mascaró, Pere.
Massó, Mariano.
Massó y Torrents, J.
Masuet, Salvador.
Mas y Carles, Joseph.
Mas y Casanovas, Joseph.
Mata, Alfred.
Mata, Llorens.
Matas Burgués, Francisco.
Matas, Hermenegild.
Matas, Miquel.
Matas Picañol, Joseph.
Mateu, Jaume.
Maumús, Vda. de.
Mayet, Rafel.
Meler, J.
Mercader Miquel.
Mestanza, Ramón.
Milá y Samá, Frederich.
Milá y Samá, Joan.
Millet y Estapé, Eugeni.
Millet y Estapé, Francisca.
Millet y Estapé, Tomás.
Millet y Maristany, E.
Millet y Millet, Jaume.
Millet y Pagés, Francisco.
Millet y Pagés, Joan.
Millet y Pagés, Joseph.
Millet y Villá, Francesch.
Millet y Villá, Salvador.
Minguell, Eduard.
Miquel Ventura, Joseph.
Mir, Camilo.
Mirabent Xuclá, Anton.
Mirapeix, Joseph.
Mirapeix, Francisco.
Modolell, Joaquím.
Molins, Joseph.
Molist y Pou, Lluís.
Moncada, Joseph.
Monistrol, Joseph.
Montfort, Carles.
Monfort y Grau, Joseph.
Montoliu, Cebriá.
Mora, Feliu.
Moragas, Francisco de P.
Moragas, Geroni de.
Moragas, Vicents de.
Moré, Joseph.
Morell, Jaume.
Morera, Avelí.
Morera, Joseph.
Motger, Joaquím.
Muntañola y Carner, Pere.
Muro, Domingo.
Musolas, Joan.
Niubó, Anton.
Niubó, Joaquím.
Niubó, Joseph.
Noblom, Henry.
Noguera, Lluís.
Nogués, Sebastia.
Nubiola, Vicents.
Oliva, Antoni.
Oliver, Salvador.
Omedes, Pere.
Omedes y Clivillé, Pere.
Orduña, Anton.
Oribe, Joseph M.^a
Oristrell, Domingo.
Oristrell, Joan.
Ortega, Pere.
Ortoneda, Modest.
Orta, Salvador.
Padró, Joseph.
Pagés, Francisco.
Pagés, Frederich.
Pagés, Gabriel.
Pagés, Jaume.
Pagés, Ricart.
Pagés y Rueda, Pere.
Palau y Puig, Joan.
Parellada, Mariano.
Parés, Joan.
Pareto, Antoni.
Pastoret, Pau.
Pausas, Francisco.
Payró Onsés, Emili.
Pedrals, Arthur.
Pedrola, Froilán.
Pelegri, Joan.
Perciba, Joan.
Permanyer, Ricart.
Peró, Francisco.
Peró, Emili.
Petrus, Joan.
Pi, Joseph M.^a
Picarin, Jaume.
Piella, Francisco.
Pin y Soler, Joseph.
Piñol y Costa, Joan.
Piñeiro, Antoni.
Piqué y Oliver, Antoni.

Piers, Joan.
Planas y Font, Claudi.
Poch, Joan.
Pons, Alexandre M.^a
Pons, Arthur.
Pons y Catius, Andreu.
Pons y Solanas, Felip.
Pont Masó, Pere.
Porqueeras, Angel.
Porqueeras, Miquel.
Porta, Simeó de.
Pous, Joseph.
Pous, Miquel.
Puget, Jascinto.
Puig Alfonso, Francisco.
Puig, Anton.
Puig, J. E.
Puig, Joan.
Puigdengolas, Joan.
Puigdollers, Joseph.
Puigdomenech, Lluís.
Puig y Gutzet, Gustau.
Puigventós, Jaume.
Pujol, Joan.
Pujol, Joseph.
Pujol y Monjo, Joseph.
Pujol, Lluís.
Pujol y Mallart, Lluís.
Prat de la Riba, Joseph.
Prat, Martí.
Prats, Joseph.
Quer, Joseph.
Rabasa, Llorens.
Rabella, Eugeni.
Rafel, Joseph.
Recolóns, Esteve.
Recort, Joseph.
Redón, Enrich.
Reig, Lluís.
Renau, Enrich.
Renom, Faust.
Reventós, Pere.
Riba, Enrich.
Riba, Joaquím.
Riba, Joseph.
Ribalta, Ignasi.
Ribalta, Joaquím, M.^a
Ribalta, Joseph.
Ribalta Tisans, Francisco.
Ribalta, Tomás.
Ribas, Anton.
Ribas, Joaquím.
Ribas, Modest.
Ribas, Nicolau.
Ribas, Pere.
Ribas, Ramón.
Ribera, Antoni.
Ribera, Joaquím.
Ribera, Joseph.
Riera, Emili.
Riera, Francesch.
Riera, Francisco.
Riera, Joan.
Riera, J. Alexandre.
Riera, Lluís.
Riera y Soler, Pau.
Rifà, Joseph.
Rimbau, Joseph.
Rius, Agustí.
Roca, Joseph.
Rocamora, Manel.
Roca y Umbert, Enrich.
Rodon, Joseph.
Roig, Joan.
Roig, Rafel.
Romagosa y Altet, Antoni.
Romagosa, Joan.
Romanyá, Pau.
Romeu y Ribot, Ferrán.
Roqueta, Joan.
Rossell, Francesch.
Rovellat, Menció.
Rovira, Francisco.
Roviralta, Joseph.
Rubert, Domingo.
Rubio, Carles.
Rull, Salvador.
Rusiñol, Santiago.
Sabater, Manel.
Sagrera, Joseph.
Sagristá, Vicents.
Sala y Coll, Francesch.
Salés, Joseph.
Salvat y Xivixell, F.
Sanahuja y Dasca, F.
Sanchez, Emili.
Sanchez, Manel.
Sanjuan, Anton.
Sanjuan, Isidro.
Sanjuan, Domingo.
Sanpera, Llorens.
Sans, Albert.
Santacana, Enrich.
Sardá, Joan.

Sarrado, Salvador.
Sensat y Millet, Agusti.
Seriñá, Joan.
Serra, Esteve.
Serra, Joaquim.
Serra, Joseph.
Serrahima, Lluís.
Serrallach, Narcís.
Serrat, Enrich.
Serrat, Joseph.
Serra y Porxas, Joaquim.
Solana, Esteve.
Solanes, Manel.
Solá, Francisco.
Solá, Jaume.
Solá y Mestres, Rafel.
Solá y Mestres, Roman.
Solá y Mestres, Joan.
Soler Aragonés, Manel.
Soler y Cerdá, Joan.
Soler y Majó, Gumersindo.
Soldevila, Joseph.
Soldevila y Cantó, Joan.
Soler, Joan.
Solsona, Joan.
Sugranyes, Domingo.
Suñol, Antoni.
Suñol, Esteve.
Suqué, Arthur.
Surribas, Joseph.
Talleda, Miquel.
Taxonera, Francisco.
Terradas, Rafel.
Tomasino, Joaquim.
Torra, Joan.
Torrabadella, Narcís.
Torras, Ramir.
Torrens, Baldiri.
Torrens, Joseph.
Torres y Reyató, Jascinto.
Tous, Amadeu.
Trabal y Bultó, Lluís.
Trinxet, Eugeni.
Trinxet, Francesch.
Trulls, Emili.
Trulls, Ferrán.
Truñó, Rafel.
Teixidor, Salvador.
Urgellés, Manel.
Ullar, Lluís.
Uriach, Francisco.
Usich, Francisco.
Vallescá, Joan.
Vallés, Joseph.
Vallés y Cambra, Claudi.
Vallés y Ferré, Pau.
Vallés y Ferré, Joseph.
Vallés y Marxuach, Joan.
Vallés y Ribot, Joseph M.
Vallés y Ribot, Lluís M.
Vallhonrat, Pere.
Valls y Cuxiells, Joan.
Valls y Ventura, Camilo.
Valls y Vicens, Joseph M.
Vendrell Tomás.
Verdú, Jaume.
Ventós, Jaume.
Ventura, Llorens.
Ventura, Joseph.
Ventura, Francisco de P.
Ventura, Wifred.
Vidal, Joseph.
Vidal y Lloret, Jaume.
Vidiella, Carles G.
Vila Bartomeu, Joseph.
Vila, Conrat.
Vila, Francisco.
Villamore, Carles de
Villavecchia, Enrich de.
Vintró, Juli.
Viñas y Cusi, Frederich.
Vivé, Jaume.
Vives, Jaume.
Vives, Joan.
Vives, Rossendo.
Vives y Sabater, Ramon.
Wehrle, Jesús.
Xalapeyra, Sebastiá.
Xatruch, Avelí.
Zanon, Joseph.
Zulueta, Joseph.